

การพัฒนาเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง

ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม

Website of Development : Tom-Tom of Jok-Kwang Nong-Saeng
Sub – District, Wapi-Prathum District, MahaSarakhm Province

ศาสตราจารย์

เฉลิมพงศ์ รวมจิตร

โครงการสารสนเทศศาสตร์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์คณะวิทยาการสารสนเทศ

ธันวาคม 2558

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง
ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม

ของ
เฉลิมพงศ์ รวมจิตร

โครงงานสารสนเทศศาสตร์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์คณะวิทยาการสารสนเทศ
ธันวาคม 2558
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประกาศขอบคุณ

โครงการสารสนเทศศาสตร์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ลักษณา เถาว์ทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการสารสนเทศศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด จนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าโครงการครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบคุณ นายสุบรรณ กิลี หัวหน้าคณะกลองยาวอีสานจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลและให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน และช่วยสนับสนุนในการทำโครงการสารสนเทศศาสตร์ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ นางสาวณัฏฐ์ รังสรัย ผู้จัดการคณะกลองยาวอีสานจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลและให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน และช่วยสนับสนุนในการทำโครงการสารสนเทศศาสตร์ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณบุคคลทั่วไปที่เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์กลองยาวอีสานจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัว ที่เป็นกำลังแรงใจในการทำโครงการสารสนเทศศาสตร์ฉบับนี้มาโดยตลอดของการทำงาน

ขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจในการทำโครงการ และให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทั้งด้านโปรแกรมในการทำงาน และการออกแบบ การคิดวิเคราะห์งานในครั้งนี้

นายเฉลิมพงศ์ รวมจิตร

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำปทุม จังหวัดมหาสารคาม		
ผู้ศึกษาโครงการ	นายเฉลิมพงศ์ รวมจิตร		
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ลักษณา เถาว์ทิพย์		
ปริญญา	ศศ.บ. สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์		
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2558

บทคัดย่อ

โครงการสารสนเทศศาสตร์ฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนา เว็บไซต์และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35คน โดยศึกษาความ พึงพอใจของผู้ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคือ แบบสอบถามออนไลน์ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความพึงพอใจคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาโครงการ มีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำปทุม จังหวัดมหาสารคาม ส่วนเนื้อหาของเว็บไซต์ประกอบไปด้วย คือ ประวัติคณะกลองยาว โอกาสที่ใช้ในการแสดง การไหว้ครู เครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง วิธีการผลิตกลองยาว โดยภายในเว็บไซต์ประกอบไปด้วยเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร ภาพนิ่ง วิดีโอ และเสียง

2. การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีระดับความพึงพอใจ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเว็บไซต์ มีความพึงพอใจในระดับมาก มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเนื้อหา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$)

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ขอบเขตของโครงการ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ	13
ประวัติคณะกลองยาว	13
การเข้าร่วมแข่งขัน	14
ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านจอกขวาง	15
ประวัติศาสตร์ชุมชน	15
ชุมชนและคณะกลองยาว	16
การไหว้ครู	16
โอกาสที่ใช้ในการแสดง	18
เครื่องแต่งกาย	18
เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง	20
จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง	23
อธิบายกระบวนการทำ	31
ขั้นตอนกระบวนการผลิตและวิธีทำ	42
ความหมายของเว็บไซต์	47
องค์ประกอบของเว็บไซต์	47
ประเภทของเว็บไซต์	47
ประโยชน์ของเว็บไซต์	48
โปรแกรมที่ใช้พัฒนาเว็บไซต์	49
ขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์	50
ภาษาที่ใช้พัฒนาโปรแกรม	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษา	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล และศึกษาข้อมูล	55
การออกแบบเว็บไซต์	56
การพัฒนาเว็บไซต์	69
การวัดประเมินผล	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	70
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	70
การวิเคราะห์ผลการประเมิน	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม	86
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปผลการศึกษา	89
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบประเมินความพึงพอใจ	94
ภาคผนวก ข การคำนวณหาคุณภาพเครื่องมือโดยใช้โปรแกรม SPSS	98
ประวัติย่อของผู้ศึกษา	100

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงประวัติการเข้าร่วมแข่งขัน	14
2	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดหัวไคร)	24
3	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดปันก้ง)	25
4	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดเรียวแพน).....	26
5	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดซัดซา)	26
6	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดสาวดำข้าว)	27
7	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดหมาน้อยเหยียบไฟ)	28
8	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดตะลุง)	28
9	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดม้าย่อง)	29
10	แสดงจังหวัดโบราณของคณะจอกขวงคำ (จังหวัดจบ)	30
11	แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่เข้าชมเว็บไซต์ที่มีต่อเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวงคำ บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม	71
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่เข้าชมเว็บไซต์ที่มีต่อเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวงคำ บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม ด้านเนื้อหา	72
13	แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่เข้าชมเว็บไซต์ที่มีต่อเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวงคำ บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเว็บไซต์	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ไหว้สิ่งศักดิ์ก่อนทำการแข่งขัน	17
2 สิ่งของที่ใช้ในการไหว้	17
3 เครื่องแต่งกาย (ชาย)	19
4 ผ้าขาวม้ามัดหัว และผูกเอว	19
5 เครื่องแต่งกาย (หญิง)	20
6 กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ	21
7 กลองรำมะนาคณะจอกขวางคำ	22
8 ฉาบใหญ่คณะจอกขวางคำ	23
9 ไม้ที่ใช้ในการทำกลองยาว (ไม้ขนุน)	31
10 การถากไม้	31
11 ขั้นตอนการกลึงเพื่อขึ้นรูปกลองยาว	32
12 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกลองยาว	33
13 ขั้นตอนการขึ้นรูปกลองยาว (เอวกลอง)	33
14 กลองยาวที่ขึ้นรูปเสร็จแล้ว	34
15 การติดกลึงตากบนหนังกลอง	34
16 การแต่งตัวให้กลองยาว	35
17 กลองยาวที่พร้อมนำไปใช้งาน	35
18 การออกแบบแผนผังของเว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ	46
19 โครงร่างหน้าแรกเว็บไซต์	48
20 โครงร่างหน้าจอประวัติคณะกลองยาว	48
21 โครงร่างหน้าจอกองยาวคณะจอกขวางคำ	49
22 โครงร่างหน้าจอดติดต่อคณะของเรา	50
23 โครงร่างหน้าจอแผนผังเว็บไซต์	51
24 แผนผังการเข้าใช้งานเว็บไซต์ (Flowchart)	52
25 หน้าแรกของเว็บไซต์	58
26 หน้าเนื้อหาประวัติคณะกลองยาว	59
27 หน้าเนื้อหาผู้ก่อตั้งคณะกลองยาว	60
28 หน้าเนื้อหากลองยาวคณะจอกขวางคำ	61
29 หน้าเนื้อหาโอกาสที่ใช้ในการแสดง	62
30 หน้าเนื้อหาการไหว้ครู	63
31 หน้าเนื้อหาเครื่องแต่งกาย	64
32 หน้าเนื้อหาเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง	65

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
33 หน้าเนื้อหาจังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง	66
34 หน้าเนื้อหาวิธีการผลิตกลองยาว	67
35 หน้าเกลอรู้รูปภาพ	68
36 หน้าเนื้อหาติดต่อคณะของเรา	69
37 หน้าแผนผังเว็บไซต์	70

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีพื้นบ้านอีสานเป็น วัฒนธรรมแขนงหนึ่งที่เกิดจากกลุ่มชนต่างๆ ของภาคอีสานในอดีต และได้สร้างสมสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน จนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ซึ่งมีอยู่ในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานของประเทศไทย ดนตรีพื้นบ้านอีสานได้สะท้อนถึง ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี วัฒนธรรม สภาพความเป็นอยู่ความอุดมสมบูรณ์ ความแข็งแรง โดยภาพสะท้อนเหล่านี้ จะดูได้จาก สำเนียงเพลง บทเพลง ลักษณะของเครื่องดนตรีได้อย่างชัดเจนซึ่งดนตรีแต่ละภาคจะมี ลักษณะโดยเฉพาะของตนเอง และใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่น การบรรเลงก็รวดเร็วฉับไว กระชับ และสนุกสนาน แสดงถึงความเร่ร่อน เครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานจะมีหลายรูปแบบ เช่น พิณ แคน ไห โหวด โปงลาง กลองยาว เป็นต้น กลองเป็นดนตรีที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม เป็นการบอกบอกความหมาย เป็นเครื่องให้สัญญาณ เพื่อแสดงถึงเหตุการณ์เรื่องราวในชุมชน

กลองยาวเป็นศิลปะการแสดงมหรสพ ที่สร้างความบันเทิงในวิถีชีวิตของชาวไทยมาช้านานโดย สันนิษฐานว่า กลองยาวเป็นเครื่องดนตรีที่ได้แบบอย่างมาจากพม่า ตั้งแต่กรุงธนบุรีในครั้งที่ไทยกับพม่า ทำศึกสงครามกัน โดยในเวลาว่างเว้นจากการทำสงคราม กล่าวกันว่า พวกทหารพม่าก็เล่นกลองยาว กันอย่างสนุกสนาน พวกชาวไทยพม่าที่มารับราชการ จึงจัดเอากลองยาวของตนมาถ่ายทอดให้คนไทย ด้วยนิสัยความรักสนุกของคนไทย จึงประยุกต์กันเล่นอย่างแพร่หลายซึ่งในภาคกลางการเล่นนี้ว่า “กลองยาว” หรือว่า “เถิดเทิง” ต่อมาไม่นานการแสดงกลองยาวได้เผยแพร่ในภาคอีสานจนกลายเป็น ดนตรีพื้นบ้านของภาคอีสานที่นิยมกันเล่นในงานประเพณีหรือเทศกาลต่าง ๆ เพื่อสร้างความสนุกสนาน และความสามัคคีของคนในชุมชน (พรชัย ศรีสารคาม. 2521)

วงกลองยาวอีสานคณะ “จอกขวางคำ” บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม ได้อนุรักษ์ศิลปะการบรรเลงกลองยาวในรูปแบบดั้งเดิมและมีพัฒนาการประยุกต์ ขึ้นมาบ้างเป็นบางส่วน เพื่อปรับให้เข้ากับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน แต่ยังคงไว้ซึ่ง กลิ่นไอของความเป็นอีสาน อันเกิดจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น สภาพวงกลองยาวอีสานของคณะ จอกขวางคำ ณ ปัจจุบันนี้ พบว่าสมาชิกบางคนได้เสียชีวิต และสมาชิกที่เหลืออยู่ก็มีอายุมากสุขภาพ ร่างกายไม่ค่อยแข็งแรง เนื่องจากการตีกลองยาวเป็นการแสดงที่ต้องใช้กำลังมาก จึงเป็นปัญหาที่สำคัญ ในการถ่ายทอดการตีกลอง ประกอบกับเยาวชนบ้านจอกขวาง ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกและ สื่อใหม่ที่ทันสมัย จึงทำให้เยาวชนบ้านจอกขวาง ไม่สนใจและเห็นคุณค่าในศิลปะการแสดงกลองยาว ที่

เป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นของบ้านจอกขวาง การแสดงวงกลองยาวจึงค่อยๆ เลื่อนหายไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ดังนั้นจึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาประวัติความเป็นมา และองค์ประกอบการแสดงวงกลองยาวอีสาน ของคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลือปทุม จังหวัดมหาสารคาม และเผยแพร่ในรูปแบบเว็บไซต์ เพื่อเป็นการสืบทอดศิลปะการแสดงวงกลองยาว ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อความภาคภูมิใจ ทั้งยังคงไว้ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ในแบบฉบับของตนเอง และยังเป็นการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นสืบไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน ของคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลือปทุม จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์กลองยาวอีสาน ของคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลือปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลือปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ด้านกลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากร คือ บุคคลทั่วไปผู้ที่สนใจเข้าชมเว็บไซต์กลองยาวอีสาน หมายถึง กลองยาวอีสาน คณะจอกลงคำ บ้านจอกลง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหัดมหาราคาม
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลทั่วไปที่สนใจเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกลงคำ บ้านจอกลง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหัดมหาราคาม และประเมินเว็บไซต์ตามระยะเวลาที่กำหนด ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน ถึง 17 พฤศจิกายน 2558

นียมคัพพะเฉพาะ

กลองยาวอีสาน หมายถึง คณะจอกลงคำ บ้านจอกลง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหัดมหาราคาม.

ขอบเขตของโครงการ

1. ด้านเนื้อหา

1. ประวัติ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน

2. ประวัติคณะกรรมการ

2.1 การก่อตั้ง

2.2 การเข้าร่วมแข่งขัน / ผลงาน

2.3 คณะกรรมการจากขวงคำ หมู่บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์
จังหวัดมหาสารคาม จัดตั้งโดย นายสุบรรณ กิติ

3. การให้วัสดุ

3.1 อุปกรณ์ที่ใช้

3.1.1 รูป 7 ดอก

3.1.2 เงิน 12 บาท

3.1.3 ดอกไม้ 5 คู่

3.1.4 เทียน 5 คู่

3.1.5 เหล้าขาว 1 ขวด

3.1.6 แป้ง 1 กระป๋อง

3.1.7 แก้ว 1 ใบ

3.1.8 ผ้าขาว 1 วา

3.1.9 จาน 1 ใบ

4. โอกาสที่ใช้ในการแสดง

4.1 งานประเพณีในท้องถิ่น

4.1.1 งานอุปสมบท

4.1.2 งานสมรส

4.1.3 บุญกฐิน

4.1.4 บุญบั้งไฟ

4.1.5 งานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน

5. เครื่องแต่งกาย

5.1 เครื่องแต่งกายนักดนตรี (ชาย)

5.1.1 เสื้อหม้อฮ่อมสีน้ำเงินเข้ม โดยมีลายตัดอยู่ระหว่างกระดุม 2 ข้าง

5.1.2 ผ้าโสร่งสีพื้นเพียงหัวเข่า

5.1.3 โปกหัวด้วยผ้าขาวม้า

5.1.4 คาดเอวด้วยผ้าขาวม้า

5.2 เครื่องแต่งกายนางรำ (หญิง)

6.2.1 ผ้าถุง

6.2.2 เสื้อหม้อฮ่อมแขนยาว

6.2.3 สไบ

6.2.4 ต้มหู 1 คู่

6.2.5 เครื่องประดับ

6.2.6 เข็มกลัดคาดเอว

6. เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง

6.1 กลองยาว

6.2 กลองรำมะนา

6.3 ฉาบใหญ่

7. จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง

7.1 จังหวะเริ่มต้น

7.2 จังหวะไหว้ครู

7.3 จังหวะปนกั๋ง

7.4 จังหวะเรียกแฟน

7.5 จังหวะซัดซา

7.6 จังหวะสาวดำข้าว

7.7 จังหวะหมาน้อยเหยียบไฟ

7.8 จังหวะตะลุง

7.9 จังหวะม้าย่อง

8. ผู้แสดง

ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 55 คน ประกอบด้วย

หัวหน้าคณะกลองยาว 1 คน (นายสุบรรณ กิลี)

ผู้จัดการคณะกลองยาว 1 คน (นางสายัญณ์ท์ รังสร้อย)

8.1 ประเภทนักดนตรี

8.1.1 มือกลองยาว จำนวน 20 คน

8.1.2 มือกลองร่ำมะนา จำนวน 2 คน

8.1.3 ฉาบใหญ่ จำนวน 1 คน

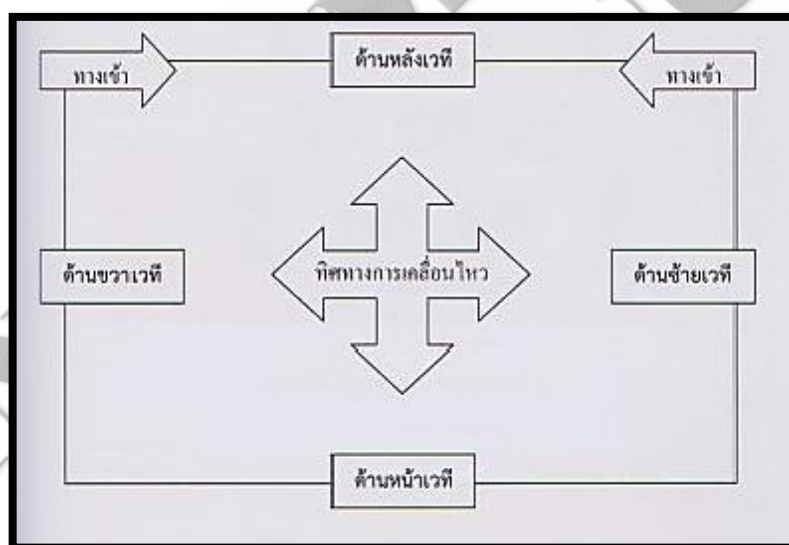
8.2 ประเภทนางรำ

8.2.1 นางรำ 30 คน

9. รูปแบบการแสดง

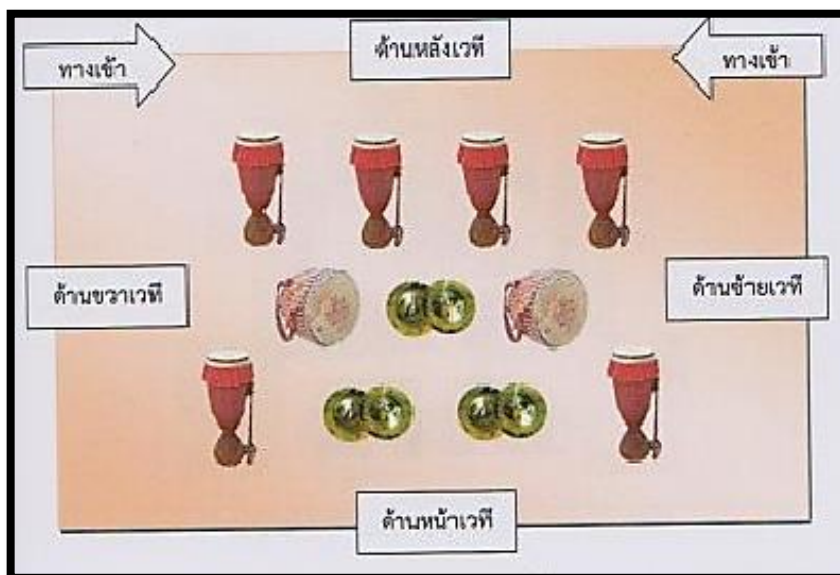
9.1 แผนผังเวที

9.1.1 แผนผังที่ 1 รูปแบบแผนผังเวทีกลองยาวอีสาน

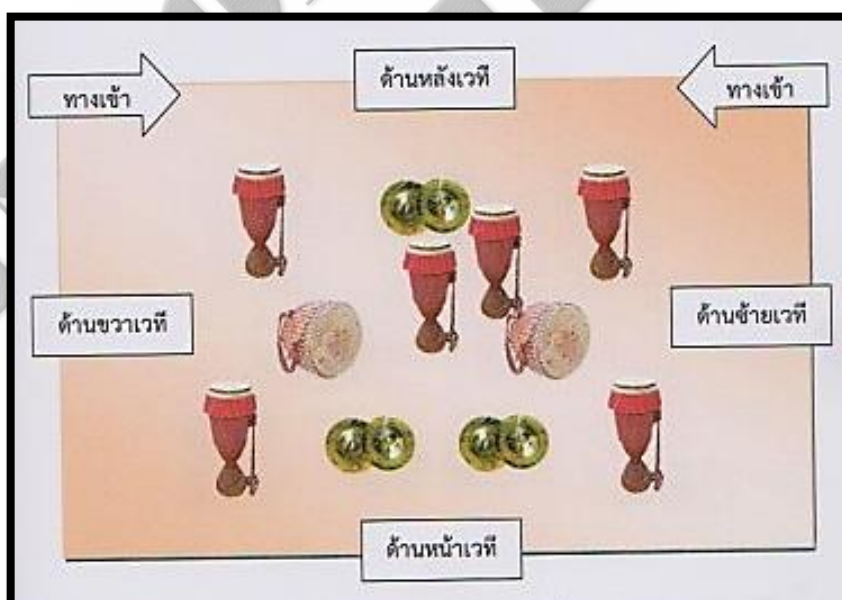

9.2 แผนผังลักษณะการแปรแถว

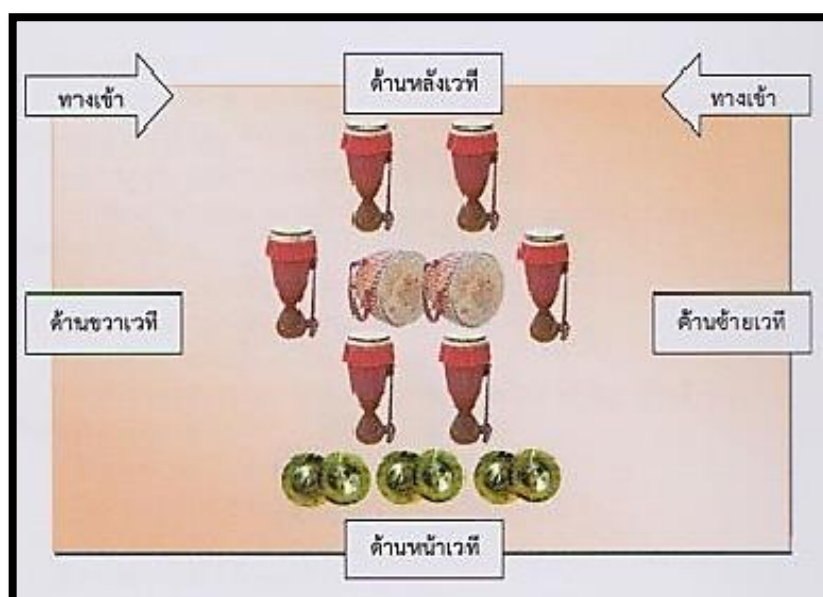
9.2.1 แผนผังที่ 2 รูปแบบการแปรแถวที่ 1

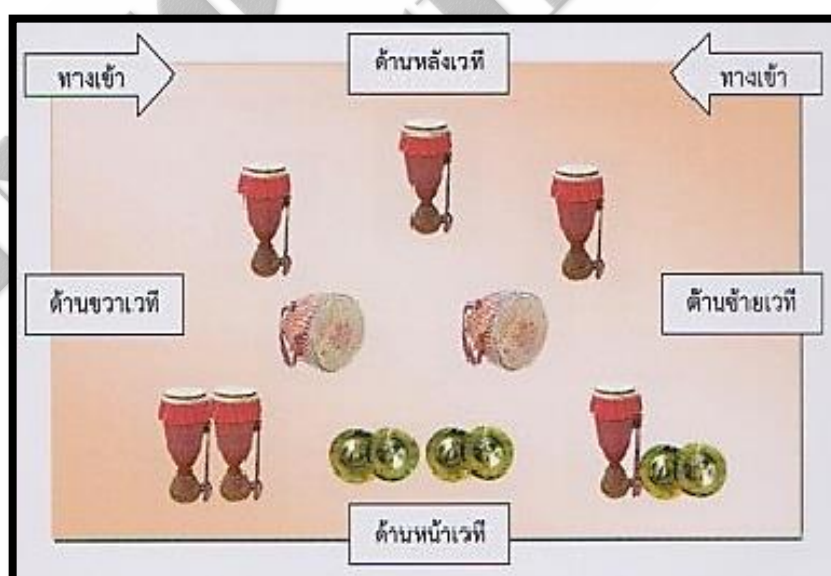
9.2.2 แผนผังที่ 3 รูปแบบการแปรแถวที่ 2

9.2.3 แผนผังที่ 4 รูปแบบการแปรแถวที่ 3

9.2.4 แผนผังที่ 5 รูปแบบการแปรแถวที่ 4

10. การผลิตกลองยาวที่ใช้ในการแสดง

10.1 อุปกรณ์/วัสดุที่ใช้ในการผลิต

- 10.1.1 เลื่อยโค้ง
- 10.1.2 ลื้อ สั้น , ยาว
- 10.1.3 ขวานฉาก
- 10.1.4 เครื่องกลึงแบบโบราณ
- 10.1.5 ตะไบบึง
- 10.1.6 กระดาษทราย หยาบ ละเอียด
- 10.1.7 ตะขอชุดใน
- 10.1.8 ชะแล็ก/น้ำมันทาไม้ ยูรีเทน
- 10.1.9 เครื่องตัดเย็บเสื้อกลอง
เช่น จักรเย็บผ้า กรรไกร ด้าย
- 10.1.10 มีดชุดหนังวัว
- 10.1.11 ตะปูเจาะรู หรือตุดู
- 10.1.12 ไม้ขนุนหรือไม้สามสา(จามจุรี) ต้นขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้วขึ้นไป
30 ปีแล้ว
- 10.1.13 ขนาดยาวของไม้ยาว 90 ซม /ท่อน
- 10.1.14 ผ้าลายดอก/ผ้าสี 1 เมตร /กลอง
- 10.1.15 หนังวัวแก่ตัวเมีย
- 10.1.16 เชือกไนลอน
- 10.1.17 อลูมิเนียม ทำขอบท้ายกลอง
- 10.1.18 สายสะพายไนลอน

10.2 ขั้นตอนกระบวนการผลิตและวิธีทำ

- ขั้นตอนการผลิต มี 7 ขั้นตอน คือ

10.2.1 ขั้นเตรียมการ

- 10.2.1.1 ตัดต้นขนุนที่ต้นแก่ ๆ อายุประมาณ 30 ปี
- 10.2.1.2 ตัดต้นขนุนเป็นท่อน ๆ ท่อนละ 90 เซนติเมตร
- 10.2.1.3 เลื่อยเปลือก หรือฉากเปลือกออกให้รอบทุกท่อน

10.3.1 ขั้นตอนการทำเอวกลองและฐานกลองด้านล่าง

- 10.3.1.1 นำท่อนขนุนที่ฉากเปลือกออกแล้ว วัดตั้งแต่ขอบหน้ากลองลงไป
ประมาณ 1 ฟุต ใช้ดินสอขีดเส้นรอบไว้ ตั้งแต่ส่วนนี้เรียกว่า เอวกลอง
- 10.3.1.2 เริ่มฉากตั้งแต่เอวกลงไปถึงปลายฐานด้านล่าง โดยใช้ขวานโยนฉาก ช่วงปลาย

ฐานด้านล่างถากบานออกเพื่อสำหรับกลองวางได้ ความกว้างของหน้ากลองกับฐานกลองเท่ากัน

10.4 ขั้นตอนการชุดโพรงกลองยาว

10.4.1 เมื่อถากได้เอวกลองและฐานกลองเสร็จ แล้ว วางไม้กลองตั้งขึ้น เพื่อวัดจุดศูนย์กลางของหน้ากลอง และวัดขอบกลอง โดยใช้ไม้แบน วางบนหน้ากลองตอกตะปู ๑ ตัวตรงกลาง และขอบริมหน้ากลอง 2 ตัว ตะปู 2 ตัว ที่ขอบห่างกันประมาณ 2 นิ้ว (ตอกตะปู ให้ปลายตะปูฝังลึกลงไปในหน้ากลอง)

10.4.2 หมุนไม้วัดให้รอบหน้ากลอง ปลายตะปูจะขีดหน้ากลองเป็นรอยเส้นลึกพอประมาณ รอยเส้นจะมีที่ขอบ 2 เส้น และจุดกลาง 1 จุด

10.4.3 นำสิ่ว และค้อน ชุดเนื้อตรงกลางหน้ากลองออก ชุดไปเรื่อยๆ จนถึงเส้นขอบที่วัดไว้ และชุดให้ลึก จนกระทั่งทะลุ สิ่วใช้ตัวเล็ก โสไปตัวกลาง และตัวใหญ่สุด เพราะต้องชุดให้เป็นรูปทะลุลงไปถึงฐานล่าง

10.4.4 เมื่อชุดทะลุแล้ว ส่วนนี้เรียกว่า โพรงกลองยาว ภายในต้องใช้เหล็กตะขอมชุดให้เรียบ และสม่ำเสมอทุกส่วนจากด้านบน และจากด้านล่าง

10.4.5 เมื่อชุดในโพรงกลองเสร็จแล้ว ตกแต่งภายนอกโดยใช้กบไสให้ได้รูปทรงที่สวยงาม ขัดกระดาษทราย ขัดให้ผิวเรียบ

10.4.6 เมื่อขัดเสร็จแล้ว เจาะตรงขอบเอวกลอง ให้มีความห่างประมาณ 1 นิ้ว แต่ละช่อง โดยใช้สิ่วเจาะให้ลึกพอประมาณ เพื่อสำหรับไว้ร้อยเชือก ขัดกระดาษทรายละเอียด ทาแล็คเกอร์ 1 ถึง 2 ครั้ง ทาเฉพาะผิวไม้ด้านนอก แต่งขอบฐานกลองใช้ลู่มีเนียมรัดเป็นวงกลมเพื่อไม่ให้ฐานกลองแตกร้าว

10.5 ขั้นตอนการใส่หน้ากลองยาว

10.5.1 หนังวัวตากแดดให้แห้งสนิท นานหนึ่งวัน วัดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 15 นิ้ว ตัดเป็นวงกลม โดยให้เหลือขอบ

10.5.2 เจาะรู หนังวัวตามขอบที่เส้นขีดไว้ โดยใช้เหล็กเจาะตอกด้วยค้อนตะปู เจาะให้เป็นรู จนรอบวงกลม แต่ละรู ห่างกันประมาณ 1 นิ้ว เจาะรู 2 แถว

10.5.3 เมื่อเจาะรู เสร็จแล้ว นาเชือกมาร้อย โดยใส่ ลวดเส้นเล็ก ระหว่างรู ที่เจาะไว้ ห่างกันประมาณ 1 นิ้ว ลวดใส่ สำหรับยึดให้แข็งแรง

10.5.4 นำลวดทาเป็นวงกลม ใส่ รัดไว้ที่เอวกลอง จะมีบ่าไม้เพื่อไม่ให้ลวดเลื่อนหลุดใส่ ลวดรอบเอวกลองเพื่อสำหรับร้อยเชือกดึงยึดหน้ากลองให้ตึง

10.5.5 เมื่อใส่ ลวดเอวกลองเสร็จแล้ว นาหน้ากลองที่สานเชือกขอบไว้เสร็จแล้ว วางไว้บนปากหน้ากลอง เพื่อร้อยเชือกดึงยึดหน้ากลองให้ตึง

10.5.6 เมื่อร้อยเชือกจนรอบกลองแล้ว นำกระดาษทรายละเอียดขัดหน้ากลอง ให้เรียบและสะอาด

10.7 ขั้นตอนการแต่งตัวให้ กลองยาว

การแต่งตัวให้กลองยาว เพื่อเพิ่มความสวยงาม โดยใส่ เสื้อให้ ส่วนใหญ่จะเป็นแบบ ลวดลายเดียวกันทั้ง 7 ลูก และใส่ สายสะพายตามที่ต้องการ เพื่อสำหรับไว้สะพายเวลาเดิน ตีกลองยาว

10.8 ขั้นตอนการทำให้ กลองยาวมีเสียงดังที่ได้ มาตรฐาน

เมื่อขัดหน้ากลองเสร็จแล้ว ใช้ข้าวสุก กับผสม ขี้เถ้าเพื่อสำหรับแปะหน้ากลอง และ ทดลอง ตี ถ้าใส่ มากเสียงใหญ่ ใช้ไม่ได้ ถ้าใส่ น้อยเสียงแหลม ใช้ไม่ได้ ใส่พอประมาณโดยทดลองตีและ ฟังเสียง

10.9 ขั้นตอนหลังการผลิต

10.9.1 ตรวจสอบความละเอียดของชิ้นงานแต่ละชิ้นที่เสร็จสมบูรณ์ พร้อมนำไปใช้งาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุมจังหวัดมหาสารคามครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ
 - 1.1 ประวัติคณะกลองยาว
 - 1.2 การเข้าร่วมแข่งขัน
 - 1.3 โอกาสที่ใช้ในการแสดง
 - 1.4 การไหว้ครู
 - 1.5 เครื่องแต่งกาย
 - 1.6 เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง
 - 1.7 จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง
 - 1.8 วิธีการการผลิตกลองยาว
2. การพัฒนาเว็บไซต์
 - 2.1 ความหมายของเว็บไซต์
 - 2.2 องค์ประกอบของเว็บไซต์
 - 2.3 ประเภทของเว็บไซต์
 - 2.4 ประโยชน์ของเว็บไซต์
 - 2.5 โปรแกรมที่ใช้พัฒนาเว็บไซต์
 - 2.6 ขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์
 - 2.7 ภาษาที่ใช้พัฒนาโปรแกรม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ

1. ประวัติคณะกลองยาว

ชื่อกลุ่ม กลุ่มผลิตกลองยาวพื้นบ้านบ้านจอกขวางที่ตั้งเลขที่ 181 หมู่. 6 ตำบลหนองแสง
อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามจัดตั้งเมื่อ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2539

เริ่มจากแรงบันดาลใจจาก การไปดูและรับฟังข้อประชุมจากผู้ใหญ่บ้านเรื่องการริเริ่ม
งานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน ที่ผู้ใหญ่บ้านแจ้งว่าทางนายอำเภอจะจัดให้เป็นงาน
ประจำปีของดีของดีชาววาปีปทุม และประกอบกับได้เห็นความอ่อนแอของชุมชนคือมีการระบาดของยา
เสพติดเข้ามาในหมู่บ้าน บ้านจอกขวางเป็นจำนวนมากและน่าเป็นห่วงชุมชนเป็นอย่างมากจึงได้ร่วมกันกับ
คณะผู้นำหมู่บ้านปรึกษาวางวิธีป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยการจัดตั้งกลุ่มกลองยาว
และผลิตกลองยาวและร่วมกันคิดออกแบบผลิตกลองยาว จากการระดมความคิดดังกล่าวจึงได้ คณะ
กลองยาวจอกขวางคำขึ้นมา ในปี 2540 ในระยะแรกเริ่มได้ไปซื้อกลองยาวจากบ้านตลาดโนนโพธิ์
จำนวน 1 ชุด และร่วมฝึกจังหวะกลอง ท่ารำ และร่วมกันใช้ช่วงเวลาให้เป็นประโยชน์ จนเกิดความรัก
ความสามัคคีและชุมชนเข้มแข็งขึ้นปัญหายาเสพติดก็น้อยลง(สุบรรณ กิลี. 2558 : สัมภาษณ์)

ชื่อคณะกลองยาว “จอกขวางคำ” ได้ใช้ชื่อหมู่บ้านจอกขวาง มาตั้งเป็นชื่อคณะกลองยาวส่วน
คำว่า “คำ” คนอีสานหมายถึง สิ่งที่มีค่า มีราคา จึงได้นำมาต่อเติมจากจอกขวาง เป็น “จอกขวางคำ”
ก่อตั้งเมื่อ 15 เดือนตุลาคม พุทธศักราช 2539 ในขณะที่ก่อตั้งคณะกลองยาวในครั้งแรกมีสมาชิกในวง
ทั้งหมด 50 คน เริ่มฝึกกลองยาวเมื่อเดือนตุลาคม เนื่องจากมีงาน “ออนซอนกลองยาวชาววาปีของดี
พื้นบ้าน” ที่จัดขึ้นเป็นงานประจำปี ของอำเภอวาปี คณะกลองยาวจอกขวางคำได้เริ่มซื้อกลองยาวแล้ว
ได้เริ่มฝึกฝนกลองยาวในวันที่ 15 เดือนตุลาคม พุทธศักราช 2539 เลยถือว่าวันนี้เป็นวันก่อตั้งวงกลอง
ยาวคณะ “จอกขวางคำ” โดยมีนาย สุบรรณ กิลี เป็นผู้ควบคุม และเป็นหัวหน้าคณะ ซึ่งช่วงก่อตั้งคณะ
นาย สุบรรณ กิลี ยังติกลองไม่เป็น แต่มีคนในหมู่บ้านจอกขวาง ผู้ที่มีความสามารถในการตีกลอง
ยาว ได้มารวมตัวกัน และจัดตั้งเป็นคณะ จึงได้มีการถ่ายทอดในวง โดยคิดประดิษฐ์แต่งจังหวะขึ้นมาเอง
และได้เรียนรู้จากคนเฒ่าคนแก่ในหมู่บ้าน ซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านอีกส่วนหนึ่ง ปัจจุบัน
นายสุบรรณ กิลี ยังเป็นทั้งผู้ผลิตกลองยาวออกจำหน่ายอีกด้วย (สุบรรณ กิลี. 2558 : สัมภาษณ์)

ในการผลิตกลองยาวพื้นบ้าน บ้านจอกขวางเป็นการร่วมมือกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำ
ความเป็นเลิศทางศาสตร์วิชาของชาวบ้านร่วมกันสร้างความสามัคคีในหมู่บ้าน แก้ไขปัญหายาเสพติด
และสร้างรายได้เพียงเล็กน้อยนิดให้กับชุมชนเพื่อไม่หันไปติดยาเสพติด พ่อแม่ไม่หนีไปทำงานรับจ้าง
ต่างจังหวัดทิ้งลูกให้อยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งเลี้ยงหลานไปตามมีตามเกิด เด็กขาดความอบอุ่นเกิดปัญหา
ครอบครัว ชุมชน สังคม ตามที่เกิดขึ้นมาแล้ว และเราชาวบ้านจอกขวาง กลุ่มผลิตกลองยาวพื้นบ้านบ้าน
จอกขวางคณะจอกขวางคำ ขอร่วมพลังต่อต้าน และร่วมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งต่อไป
(สุบรรณ กิลี. 2558 : สัมภาษณ์)

การเข้าร่วมแข่งขัน

ประวัติการเข้าร่วมแข่งขันของคณะจกขวงคำ มีดังนี้

ตาราง 1 แสดงประวัติการเข้าร่วมแข่งขัน

1. พ.ศ. 2547 ชนะเลิศการแข่งขันกลองยาวในงานโตโยต้า จังหวัดมหาสารคาม
2. พ.ศ. 2547 ชนะเลิศการแข่งขันงานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน อำเภอลือชัย จังหวัดมหาสารคาม
3. พ.ศ. 2548 ชนะเลิศการแข่งขันงานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน อำเภอลือชัย จังหวัดมหาสารคาม
4. พ.ศ. 2551 ชนะเลิศการแข่งขันกลองยาววัดป่าแสงอรุณ
5. พ.ศ. 2551 ชนะเลิศการแข่งขันงานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน อำเภอลือชัย จังหวัดมหาสารคาม
6. พ.ศ. 2552 ชนะเลิศการแข่งขันงานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน อำเภอลือชัย จังหวัดมหาสารคาม
7. พ.ศ. 2553 ชนะเลิศการแข่งขันงานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน อำเภอลือชัย จังหวัดมหาสารคาม
8. พ.ศ. 2554 ชนะเลิศการแข่งขันกลองยาวในศึกกลองยาวสะพานฟ้า ณ เมืองวังสุ จังหวัดอุบลราชธานี
9. พ.ศ. 2556 ชนะเลิศการแข่งขันกลองยาวในศึกกลองยาวสะพานฟ้า ณ เมืองวังสุ จังหวัดอุบลราชธานี
10. พ.ศ. 2557 ชนะเลิศการแข่งขันงานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน อำเภอลือชัย จังหวัดมหาสารคาม

กลองยาวคณะจกขวงคำได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในประวัติศาสตร์การบันทึกเสียงโครงการ “ดุริยางค์แห่งรัตนโกสินทร์” มูลนิธิหอสมุดดนตรีองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของชาวคณะจกขวงคำ และชาวบ้านจกขวง

ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านจอกขวาง

1.1 ประวัติศาสตร์ชุมชน

การปกครองหมู่บ้านในเริ่มแรกนั้นเป็นหมู่บ้านใหญ่แบ่งเป็น 3 คุ่ม คือ คุ่มตะวันออก คุ่มกลาง และคุ่มตะวันตก มีผู้ใหญ่บ้านปกครองคนเดียว มีวัดและเจ้าอาวาสวัดเป็นศูนย์รวมของชาวบ้านทุกคน ต่อมาจึงมีการแยกหมู่บ้านออกเป็น 2 หมู่ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2541 ใช้เส้นทางคลองหมู่บ้านเป็นเส้นทางการแบ่งเขตเป็นหมู่ที่ 26 และหมู่ที่ 6 ปัจจุบันบ้านจอกขวาง หมู่ที่ 6 ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม มีทั้งหมด 148 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 709 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา หลังฤดูการเก็บเกี่ยวก็เลี้ยงสัตว์ บางส่วนเข้าไปรับจ้างทำงานตามร้านค้าในตลาดอำเภอลำปำ เพื่อหารายได้เพิ่มเติมจากการขายข้าว

ประวัติความเป็นมาบ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม บ้านจอกขวางเป็นบ้านเก่าแก่ตั้งมานาน แรกทีมาตั้งหมู่บ้านเป็นกลุ่มคนที่มาจากเมืองศรีภูมิจังหวัดร้อยเอ็ดในปัจจุบัน อพยพมาราวๆ ปี พ.ศ. 2420 ก่อนตั้งเมืองสุวรรณภูมิมีพระใหญ่ หลวงพ่อสังฆราช หรือเพี้ย เป็นผู้นำพาญาติโยมอพยพมาเบื้องต้นตั้งอยู่บ้านโนนหนองแต่ใกล้ดงสองห้อง อยู่มาไม่นานเท่าใดนัก เห็นว่าโนนจอกขวางกว้างขวางดีมีชัยภูมิเหมาะสมน่าเจริญรุ่งเรือง จึงย้ายเข้ามาตั้งบ้านอยู่โนนจอกขวางตราบนานเท่าทุกวันนี้ จนเป็นบ้านหลังใหญ่มีหลังคาเรือนหลายร้อย มีนายหมวด นายกอง ถวายไว้ในวัดเรียกว่า หอยาครูสังฆราช (สมัย ฤๅตเขต. 2558 : สัมภาษณ์) ที่ตั้ง/อาณาเขต

พื้นที่ทั้งหมดในหมู่บ้าน 1,285 ไร่ แยกเป็น พื้นที่ทำการเกษตร 1,078 ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย 157 ไร่ พื้นที่สาธารณะ 50 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกันดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อบ้านจอกขวาง หมู่ที่ 26 ตำบลหนองแสง
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านแดง ตำบลหนองแสง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านหนองโน ตำบลหนองแสง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับกระยอม ตำบลหนองแสง

ประชากร/ครัวเรือน

จำนวนครัวเรือน 148 ครัวเรือน

ประชากรทั้งหมด 709 คน แยกเป็น ชาย 353 คน หญิง 356 คน

ทำเนียบของผู้ใหญ่บ้านจอกขวาง

1. นายเนียม ประทับ
2. นายบุญ ชัยบุรี
3. นายน้อย หลวงวง
4. นายทา ปะกิริโส
5. นายพิมพ์ กุยาปี
6. นายสุข ฤทธิ์จันดี
7. นายจรูญ กุยาปี
8. นายบุญจันทร์ โสดาปัดชา
9. นางสมัย ภูตเขต

1.2 ชุมชนและคณะกลองยาว

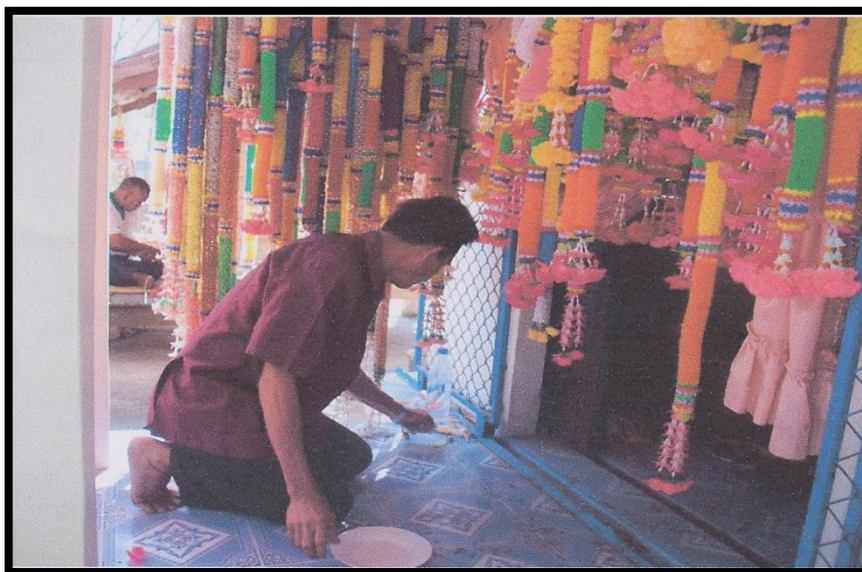
ประชาชนบ้านจอกขวางส่วนใหญ่ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาอีสาน นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด ราษฎรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งมีวัดเป็นศูนย์กลางในการประกอบพิธีทางศาสนาและมีความหมาย ศรัทธาในการทำบุญ เป็นประเพณีสืบทอดกันมา เช่น การทำบุญในวันพระ วันสำคัญต่างๆ หรืองานบุญ ประเพณีฮีตสิบสองคองสิบสี่ ชาวบ้านจอกขวางได้สืบทอดวัฒนธรรม

ประเพณีที่ทำกันมาในทุกๆ ปี ไม่เคยเว้น เช่น บุญข้าวจี บุญเผวด งานสงกรานต์ บุญข้าวประดับดิน บุญกระยาสารท บุญออกพรรษา เป็นต้น นอกจากนี้พระสงฆ์ยังมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนให้ชาวบ้านละเว้นจากการทำชั่ว ให้ประพฤติดีมีนัยในการทำความคิด

ลักษณะของครอบครัวบ้านจอกขวาง ส่วนมากจะเป็นครอบครัวเดี่ยว ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ลูก สมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์และจะมีการปลูกบ้านอยู่บริเวณใกล้ๆ กับครอบครัวของพ่อแม่ ญาติพี่น้อง

2. การไหว้ครู

ในการแสดงกลองยาวในแต่ละครั้ง การไหว้ครูเป็นมรดกและขนบธรรมเนียม ที่ยึดถือปฏิบัติ สืบทอดกันมาตั้งแต่ ครั้งบรรพกาล เพราะถือว่าบุคคล จะรู้เรียนศิลปวิทยาการแขนงใด ก็ต้องมีครูเป็นผู้ถ่ายทอด และประสิทธิประสาทวิชาให้ จึงต้องกระทำการไหว้ครู เพื่อขอฝากเนื้อฝากตัวและขอขมาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นสิริมงคลแก่ตน สมาชิกทุกคนในคณะกลองยาวก่อนที่จะทำการบรรเลงและทำการแสดง ทุกครั้ง จะต้องทำการไหว้ครูก่อน โดยมีการตั้งเครื่องบูชาเพื่อทำการสักการะอันมีหัวหน้าคณะ หรือผู้เฒ่าผู้แก่ในคณะกลองยาว จะเป็นผู้นำหน้าที่และกล่าวนำในการไหว้ครู อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้เป็นเครื่องสักการบูชาครู ได้แก่ ธูป เงิน ดอกไม้ เทียน เหล้าขาว แป้ง แก้ว ผ้าขาว จาน

ภาพประกอบ 1 ไหว้สิ่งศักดิ์ก่อนทำการแข่งขัน

แป้ง ใช้สำหรับแต่งตัว ปะแป้งถือว่าเป็นของหอมสำหรับการบูชาด้วยของหอมมักจะใช้แป้งแทนเงิน เป็นเงินก้านลหรือเรียกในภาษาอีสานว่า “ค่าคาย” สำหรับให้หัวหน้าคณะนำเงินไปทำบุญอุทิศส่วนกุศล ให้ครูบาอาจารย์

เทียน จะใช้เทียนเล่มเล็กจำนวน 5 คู่เท่ากับดอกไม้เพราะจะใช้คู่กันกับดอกไม้เรียกว่า “ชั้นธ5” เหล้าขาว เชื่อกันว่าเหล้าขาวเป็นน้ำบริสุทธิ์ ต้องผ่านการต้มและกลั่น และอีกประการหนึ่ง จะใช้ดื่มในขณะการแสดง เพื่อให้ผู้แสดงมีจิตใจอีกเข็ม สนุกสนาน(สุบรรณ กิติ. 2558 : สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 2 สิ่งของที่ใช้ในการไหว้

3. โอกาสที่ใช้ในการแสดง

งานประเพณีในท้องถิ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปการแสดง อันเกิดจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น เช่น งานแข่งขันประจำปี “งานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน” ที่จัดขึ้นทุกๆปีของอำเภอลำปุม จ.มหาสารคาม, งานอุปสมบท,งานสมรส,บุญกฐิน และบุญบั้งไฟ เป็นต้น

งานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้านจะจัดขึ้นทุกๆเดือน ธันวาคม ของทุกปี ณ. สนามที่ว่าการอำเภอลำปุม จ.มหาสารคาม เพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมและการละเล่นพื้นบ้านของชาวอำเภอลำปุม จ.มหาสารคาม

ชาวอำเภอลำปุมทั้ง 15 ตำบล 241 หมู่บ้าน ร่วมกันจัดงานออนซอนกลองยาวชาววาปีของดีพื้นบ้าน โดยมีการจัดแข่งประกวดกลองยาว การประกวดขบวนแห่กลองยาว ประกวดธิดากลองยาวจากทุกตำบล การออกร้านแสดงและจัดจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจากทุกตำบลในพื้นที่อำเภอลำปุม ทั้งนี้เพื่อเป็นการสืบสานประเพณีวัฒนธรรม และการละเล่นพื้นบ้านของชาววาปีปทุม ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และยังเป็นการส่งเสริมสินค้าพื้นเมืองและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของประชาชนในพื้นที่

งานออนซอนกลองยาวชาววาปี ของดีพื้นเมือง สืบสานตำนานเมืองมหาสารคาม ครบ 150 ปี ประจำปี 2557 ขึ้น โดยมีกิจกรรมการแข่งขันประกวดกลองยาวชิงถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การประกวดกลองยาวชิงถ้วยผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม การประกวดขบวนแห่กลองยาว ประกวดธิดากลองยาวจากทุกตำบล จัดนิทรรศการเศรษฐกิจพอเพียง และการออกร้านแสดงและจัดจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจากทุกตำบลในเขตพื้นที่อำเภอลำปุม โดยมีนายอำนาจ ปะติเส รัฐมนตรีช่วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดงาน และมอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การสนับสนุนงาน พร้อมมอบถ้วยรางวัล และสายสะพายให้กับธิดากลองยาวที่ได้รับรางวัล เพื่อเป็นการสืบสานประเพณีวัฒนธรรม และการละเล่นพื้นบ้านของชาวอำเภอลำปุม ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และยังเป็นการส่งเสริมสินค้าพื้นเมืองและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของประชาชนในพื้นที่ และเพื่อเฉลิมฉลองให้กับจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งจะมีอายุครบ 150 ปี ในวันที่ 22 สิงหาคม 2558 นี้ (โอเคเนชั่น. 2557 : เว็บไซต์)

4. เครื่องแต่งกาย

การแต่งกายของการแสดงกลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปุม จ.มหาสารคาม คณะที่แสดงจะแต่งตัวดังนี้
(นางสายัญณ์ รังสร้อย. 2558 :สัมภาษณ์)

เครื่องแต่งกายนักดนตรี (ชาย)

4.1 ใส่เสื้อหม้อฮ่อมสีน้ำเงินเข้ม โดยมีสายตออยู่ระหว่างกระดูกซี่ 2 ข้าง

4.2 นุ่งผ้าโสร่งสีนึ่งเพียงหัวเข่า

4.3 โปกหัวด้วยผ้าขาวม้า

4.4 คาคอด้วยผ้าขาวม้า

โดย ผู้ตีฉาบ ผู้ตีกลองยาว ผู้ตีกลองรำมะนา นั้นจะแต่งตัวแบบเดียวกันทั้งคณะ

ภาพประกอบ 3 เครื่องแต่งกาย (ชาย)

ภาพประกอบ 4 ผ้าขาวม้ามัดหัว และผูกคอ

เครื่องแต่งกายนางรำ (หญิง)

4.5 ใส่เสื้อหม้อฮ่อมแขนยาว โดยมีสายตัดอยู่ระหว่างกระดูกทั้ง 2 ข้าง

4.6 ผ้าถุงยาวเพียงหัวเข่า

4.7 ใส่เครื่องประดับต่าง อาทิ ตุ่มหู สไบ เข็มกลัดคาดเอว

ภาพประกอบ 5 เครื่องแต่งกาย (หญิง)

5. เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง

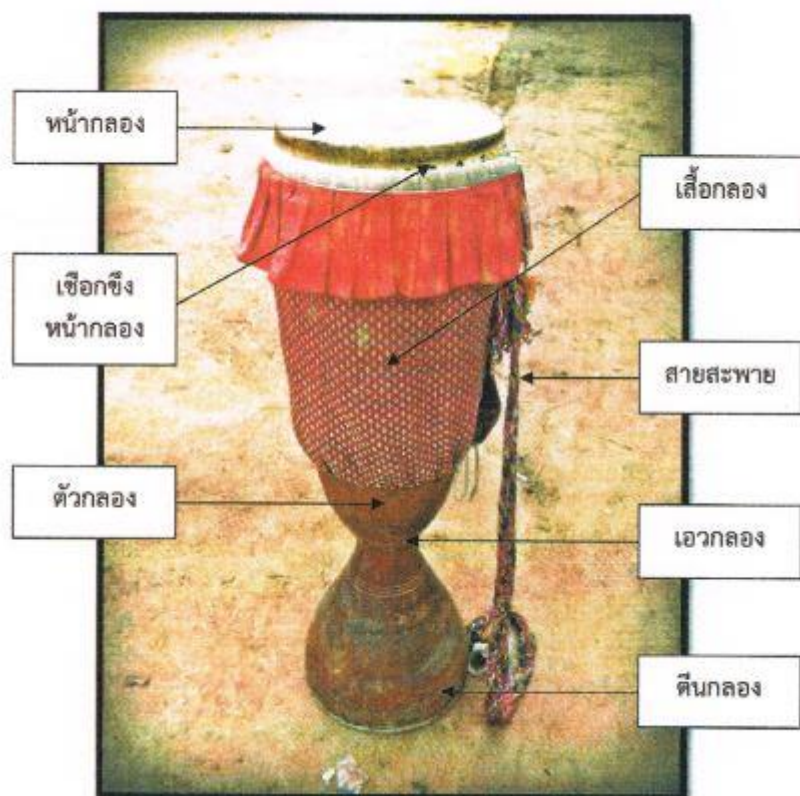
เครื่องดนตรีประกอบการแสดง เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการแสดงกลองยาวอีสานเพราะจะช่วยสร้างอารมณ์ให้เกิดความตื่นเต้นคึกคักให้กับผู้แสดงและผู้ชม ผู้แสดงได้ฟังเสียงแล้วก็ฮึกเหิม ผู้ชมก็สนุกไปด้วย(สุบรรณ กิลี. 2558 : สัมภาษณ์)

เครื่องดนตรีขอการแสดงกลองยาวอีสาน ลายโบราณ คณะจอกขวงคำ บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่

5.1 กลองยาวอีสาน

5.2 กลองรำมะนา

5.3 ฉาบใหญ่

ภาพประกอบ 6 กลองยาวอีสานคณะจอกขวงคำ

กลองยาวอีสาน กลองยาวอีสานเป็นเครื่องดนตรีประเภทตีเป็นกลองหน้าเดียวหุ้มด้วยหนังสัตว์เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 8 – 10 นิ้ว ความยาวประมาณ 1 เมตร ตัวกลองทำจากไม้ขนุน ไม้สามสา (จามจุรี) เพราะมีน้ำหนักเบา และเสียงดังกังวานไพเราะ ตลอดทั้งมีรูปลักษณะที่สวยงามหน้ากลองซึ่งด้วยหนังวัวตึงด้วยเชือกไนลอน บางแห่งเรียกกลองหาง บางแห่งเรียกกลองแหวแต่โดยทั่วไป นิยมเรียกชื่อว่า กลองยาว ซึ่งลักษณะทรวดทรงดูผิวเผิน อาจจะคล้ายกลองยาว ทางภาคกลาง แต่ความจริง ต่างกัน คือ รูปทรงนับช่วงซึ่งหน้ากลองลงมา หรือ ตัวกลองของภาคกลาง แหวจะยาวกว่า กลองยาวภาคกลาง ส่วน หางกลอง จะสั้นกว่ากลองยาวภาคกลาง

ภาพประกอบ 7 กลองรำมะนาคณะจอกว้างคำ

กลองรำมะนา เป็นกลองที่ให้เสียงทุ้มต่ำ เหมือนกลองตึง ลักษณะทรวดทรง ก็เหมือนกับกลองตึง ต่างกันแต่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า ตัวกลอง ทำจากต้นไม้ขนาดกลาง หรือต้นตาล เจาะรูทะลุตรงกลาง หุ้มด้านหนึ่งด้วยหนังวัว ขึงให้ตึงด้วยเชือกหนัง หรือเชือกไนลอนรำมะนา มีน้ำหนักร้อยกว่ากลองตึง จึงสามารถสะพายได้ด้วยคนเดียวได้ รำมะนา ใช้ตีประกอบวงมะโหรี วงกลองยาว หรือตีให้จังหวะการเล่นพิณ แคน เป็นต้นรำมะนา นอกจากคุมจังหวะตกแล้ว สามารถตีส่งจังหวะด้วย ซึ่งนั่นก็คือ มีทั้งเสียงตึง และเสียงปะ จึงนิยมใช้มือตี แต่อย่างไรก็ตาม วงโปงลางพื้นบ้านส่วนใหญ่ ใช้รำมะนาเป็นตัวช่วยคุมจังหวะ ซึ่งใช้หลักการของกลองตึง แต่กลองตึงใหญ่มากเกินไป หายาก จึงใช้รำมะนาแทน และตีคุมจังหวะตก เหมือนกลองกระเดื่องเหยียบในกลองชุดดนตรีสากล

ภาพประกอบ 8 ฉาบใหญ่คณะจอกขวางคำ

ฉาบใหญ่ ฉาบเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีกำกับจังหวะ ที่เรียกว่าฉาบนั่น ก็เพราะ เรียกเลียนตามเสียงที่เกิดจากการบรรเลง ฉาบทำจากโลหะ มีลักษณะแผ่นแบนออกเป็นทรงกลม ตอนกลางหนาเป็นปุ่มนูน เรียกว่า "กระพุง"(นูนน้อยกว่าซ้อง) เจาะรูร้อยเชือก ผูกโยงเป็นคู่ อีกทั้งยังเป็นตำแหน่งที่ใช้มือจับในการบรรเลง ฉาบ มี 2 ขนาด คือ ฉาบเล็ก มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 12 -14 ซม. และฉาบใหญ่ มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 24 – 26 ซม. โดยฉาบเล็กนั้นมีหน้าที่ตีขัดจังหวะหยอกล้อกับ ฉิ่ง ซึ่งแตกต่างจากฉาบใหญ่ที่จะนิยมตีให้ตรงกับจังหวะตกของการบรรเลง

6. จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง

จังหวะโบราณของคณะจอกขวางคำ จะมีการบรรเลงอยู่ด้วยกัน 8 จังหวะหลักๆ ดังนี้คือ
(สุบรรณ กิติ. 2558 :สัมภาษณ์)

- จังหวะไหว้ครู
- จังหวะป่นกั๋ง
- จังหวะเรียกแฟน
- จังหวะซัดซา
- จังหวะสาวดำข้าว
- จังหวะหมาน้อยเหยียบไฟ
- จังหวะตะลุง
- จังหวะม้าย่อง

จังหวะเริ่มต้น

กลองรำมะนาจะตีรัว ต้ม ต้ม ต้ม ต้มๆๆๆๆๆจากเข้าไปเร็วเพื่อให้สัญญาณ หลังจากนั้น กลองยาว กลองรำมะนา และฉาบใหญ่ จะตีพร้อมกัน 3 ครั้ง โดยกลองยาวจะตีออกเสียง “ปะ” ฉาบใหญ่จะตีออกเสียง “ฉैं” พร้อมกับกระโดดออกมาด้านหน้าเวที 3 ก้าว แล้วหมดตัวกลับไปตามขวามือ 1 รอบ หลังจากนั้น กลองยาว กลองรำมะนา และฉาบใหญ่ จะนั่งลงอย่างพร้อมเพียงเตรียมบรรเลงจังหวะไหว้ครู กลองรำมะนาจึงจะตี 1 ครั้ง เพื่อให้ทุกคนโค้งคำนับแสดงความเคารพคณะกรรมการ และท่านผู้ชมที่มาชมการแสดง

6.1 จังหวะไหว้ครู

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจังหวะโบราณของคณะจอกว้างคำ (จังหวะไหว้ครู)

บรรทัดที่ 1

รำมะนา	- ต้ม ต้ม -	ต้ม ต้ม - -	- - - -	- - - ต้ม	- ต้มต้ม -	ต้มต้ม - -	- - - -	- - - ต้ม
กลองยาว	- - - -	- - - เป้ง	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้ง - -	- - - -	- - - เป้ง	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้ง - -
ฉาบใหญ่	- - - -	- - - ฉैं	- ฉैं - ฉैं	- ฉैं - ฉैं	- - - ฉैं	- ฉैंฉैंฉैं	- ฉैंฉैंฉैं	- ฉैं - -

บรรทัดที่ 2

รำมะนา	- ต้ม ต้ม -	ต้มต้ม - ต้ม	- ต้ม - ต้ม	- ต้ม - ต้ม	- - - ต้ม	- - - ต้ม	- - - -	- - - ต้ม
กลองยาว	- - - -	- - - เป้ง	- เป้งเป้ง	- เป้งเป้ง	- - - เป้ง	- เป้ง - -	- - - เป้ง	- เป้ง - -
ฉาบใหญ่	- - - -	- - - ฉैं	- ฉैं - ฉैं	- ฉैं - ฉैं	- - - ฉैं	- ฉैं - ฉैं	- - - ฉैं	- ฉैं - ฉैं

* เป็นอันจบช่วงจังหวะไหว้ครู

บรรทัดที่ 3 (* ท่อนเปลี่ยนจังหวะใช้เหมือนกันทุกจังหวะ)

รำมะนา	- - - -	- - - ต้ม	- - - -	- - - ต้ม	- - - -	- - - ต้ม	- - - -	- - - ต้ม
กลองยาว	- - - เป้ง	- เป้ง - -	- - - เป้ง	- เป้ง - -	- - - เป้ง	- เป้ง - -	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้ง - เป้ง
ฉาบใหญ่	- - - ฉैं	- - - ฉैं	- - - ฉैं	- - - ฉैं	- - - ฉैं	- ฉैं - ฉैं	- ฉैंฉैंฉैं	- ฉैं - ฉैं

6.2 จังหวะปนกัน

ตารางที่ 3 ตารางแสดงจังหวะโบราณของคณะจอกว้างคำ (จังหวะปนกัน)

บรรทัดที่ 1

รำมะนา	- ตุ่ม - -	- ตุ่ม - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม	- ตุ่ม - -	- ตุ่ม - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม
กลองยาว	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็งเป็ง เป็ง	- เป็ง - -
ฉาบใหญ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

บรรทัดที่ 2 ท่อนขัดของจังหวะปนกัน

รำมะนา	- - - ตุ่ม	- ตุ่ม - -	- - - -	- - - ตุ่ม	- - - ตุ่ม	ตุ้ม - ตุ่มตุ้ม	- - - ตุ่ม	ตุ้ม - ตุ่มตุ้ม
กลองยาว	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็งเป็งเป็ง	- - - เป็ง	เป็งเป็งเป็ง เป็ง	- - - เป็ง	เป็งเป็งเป็ง เป็ง
ฉาบใหญ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- - - แฉ่	แฉ่แฉ่แฉ่แฉ่	- - - แฉ่	แฉ่แฉ่แฉ่แฉ่

* บรรเลง 4 รอบ หรือ ตามความเหมาะสม เป็นอันจบช่วงจังหวะปนกัน

บรรทัดที่ 3 (* ท่อนเปลี่ยนจังหวะใช้เหมือนกันทุกจังหวะ)

รำมะนา	- - - -	- - - ตุ่ม	- ตุ่ม - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม	- - - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม
กลองยาว	- - - เป็ง	- เป็ง - -	- - - เป็ง	- เป็ง - -	- - - เป็ง	- เป็ง - -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - เป็ง
ฉาบใหญ่	- - - แฉ่	- แฉ่ - -	- - - แฉ่	- แฉ่ - -	- - - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

6.3 จังหวะเรียกแฟน

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจังหวะโบราณของคณะจอกว้างคำ (จังหวะเรียกแฟน)

บรรทัดที่ 1

รำนะนา	- ตุ่ม - -	- - - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม	- ตุ่ม - -	- - - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม
กลองยาว	- - - -	- เป็ง - -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - -	- - - -	- เป็ง - -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - -
ฉาบใหญ่	- - - -	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - -	- - - -	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - -

* บรรเลง 4 รอบ หรือ ตามความเหมาะสม เป็นอันจบช่วงจังหวะเรียกแฟน

บรรทัดที่ 2

รำนะนา	- - - -	- - - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม
กลองยาว	- - - เป็ง	- เป็ง - -	- - - เป็ง	- เป็ง - -	- - - เป็ง	- เป็ง - -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - เป็ง
ฉาบใหญ่	- - - แฉ่	- แฉ่ - -	- - - แฉ่	- แฉ่ - -	- - - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

6.4 จังหวะซัดซา (ซัดซา)

ตารางที่ 5 ตารางแสดงจังหวะโบราณของคณะจอกว้างคำ (จังหวะซัดซา)

บรรทัดที่ 1

รำนะนา	ตุ้ม- ตุ่มตุ้ม	- - - ตุ่ม	ตุ้ม - ตุ่มตุ้ม	- - - ตุ่ม	ตุ้ม - ตุ่มตุ้ม	- - - ตุ่ม	- - - ตุ่ม	- - - ตุ่ม
กลองยาว	เป็ง- เป็งเป็ง	- - - เป็ง	- เป็ง-เป็งเป็ง	- - - เป็ง	เป็ง-เป็งเป็ง	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็ง - -
ฉาบใหญ่	แฉ่-แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	แฉ่ - แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	แฉ่-แฉ่แฉ่	- แฉ่ - -	- แฉ่ - -	- แฉ่ - -

บรรทัดที่ 2

รำนะนา	- - - -	- - - ตุ่ม	- ตุ่ม - -	- - - ตุ่ม	- - - -	- - - ตุ่ม	- ตุ่ม - -	- - - ตุ่ม
กลองยาว	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - -	- เป็ง - -	- เป็ง - -
ฉาบใหญ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - -	- แฉ่ - -	- - - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - -	- แฉ่ - -	- แฉ่ - -

* บรรเลง 4 รอบ หรือ ตามความเหมาะสม เป็นอันจบช่วงจังหวะซัดซา(ซัดซา)

บรรทัดที่ 3 (* ท่อนเปลี่ยนจังหวะใช้เหมือนกันทุกจังหวะ)

ร่ามะนา	----	--- ตุ่ม	----	-- -ตุ่ม	----	--- ตุ่ม	----	--- ตุ่ม
กลองยาว	--- เป้ง	- เป้ง --	--- เป้ง	- เป้ง --	--- เป้ง	- เป้ง --	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้ง - เป้ง
ฉาบใหญ่	--- แฉ่	- แฉ่ --	--- แฉ่	-- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

6.5 จังหวะสวดคำข้าว

ตารางที่ 6 ตารางแสดงจังหวะโบราณของคณะจอกว้างคำ (จังหวะสวดคำข้าว)

บรรทัดที่ 1

ร่ามะนา	----	- ตุ่ม --	----	- ตุ่ม --	----	- ตุ่ม --	----	- ตุ่ม --
กลองยาว	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง
ฉาบใหญ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่

บรรทัดที่ 2

ร่ามะนา	----	--- ตุ่ม	ตุ่ม-ตุ่มตุ่ม	---ตุ่ม	ตุ่ม-ตุ่มตุ่ม	---ตุ่ม	ตุ่ม-ตุ่มตุ่ม	- ตุ่ม - ตุ่ม
กลองยาว	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้ง - เป้ง	เป้ง - เป้งเป้ง	--- เป้ง	เป้ง - เป้งเป้ง	--- เป้ง	เป้ง - เป้งเป้ง	- เป้ง - เป้ง
ฉาบใหญ่	----	--- แฉ่	แฉ่- แฉ่แฉ่	- - แฉ่	แฉ่-แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	แฉ่-แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

* บรรเลง 4 รอบ หรือ ตามความเหมาะสม เป็นอันจบช่วงจังหวะสวดคำข้าว

บรรทัดที่ 3

ร่ามะนา	- ตุ่ม -ตุ่ม	- ตุ่ม -ตุ่ม	----	- ตุ่ม --	----	- ตุ่ม --	----	- ตุ่ม --
กลองยาว	- เป้ง - เป้ง	- เป้ง - เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง	--- เป้ง
ฉาบใหญ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่

บรรทัดที่ 4(* ท่อนเปลี่ยนจังหวะใช้เหมือนกันทุกจังหวะ)

ร่ำมะนา	----	-- -ตุ้ม	----	- - - ตุ้ม	----	- - - ตุ้ม	----	- - - ตุ้ม
กลองยาว	--- เป็ง	- เป็ง -	--- เป็ง	- เป็ง -	--- เป็ง	- เป็ง -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - เป็ง
ฉาบใหญ่	-- - แฉ่	- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

6.6 จังหวะหมาน้อยเหยียบไฟ

ตารางที่ 7 ตารางแสดงจังหวะโบราณของคณะจอกว้างคำ (จังหวะหมาน้อยเหยียบไฟ)

บรรทัดที่ 1

ร่ำมะนา	----	-- -ตุ้ม	- ตุ้ม -	- ตุ้มตุ้มตุ้ม	----	- - - ตุ้ม	- ตุ้ม -	- ตุ้มตุ้มตุ้ม
กลองยาว	----	--- เป็ง	- เป็ง -	- เป็งเป็งเป็ง	----	--- เป็ง	- เป็ง -	- เป็งเป็ง เป็ง
ฉาบใหญ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่

* บรรเลง 4 รอบ หรือ ตามความเหมาะสม เป็นอันจบช่วงจังหวะหมาน้อยเหยียบไฟ

บรรทัดที่ 2(* ท่อนเปลี่ยนจังหวะใช้เหมือนกันทุกจังหวะ)

ร่ำมะนา	----	-- -ตุ้ม	----	--- ตุ้ม	----	- - - ตุ้ม	----	--- ตุ้ม
กลองยาว	--- เป็ง	- เป็ง -	--- เป็ง	- เป็ง -	--- เป็ง	- เป็ง -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - เป็ง
ฉาบใหญ่	--- แฉ่	- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

6.7 จังหวะตะลุง (คล้าย ๆ จังหวะสาวตำข้าว)

ตารางที่ 8 ตารางแสดงจังหวะโบราณของคณะจอกว้างคำ (จังหวะตะลุง)

บรรทัดที่ 1

ร่ำมะนา	----	- ตุ้ม -	----	- ตุ้ม -	----	- ตุ้ม -	----	- ตุ้ม -
กลองยาว	--- เป็ง	--- เป็ง	เป็งเป็งเป็งเป็ง	--- เป็ง	--- เป็ง	--- เป็ง	เป็งเป็งเป็ง เป็ง	--- เป็ง
ฉาบใหญ่	--- แฉ่	--- แฉ่	แฉ่แฉ่แฉ่แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	--- แฉ่	แฉ่แฉ่แฉ่แฉ่	--- แฉ่

* บรรเลง 4 รอบ หรือ ตามความเหมาะสม เป็นอันจบช่วงจังหวะตะลุง

บรรทัดที่ 2(* ท่อนเปลี่ยนจังหวะใช้เหมือนกันทุกจังหวะ)

รำมะนา	----	--- ตุ่ม	----	-- ตุ่ม	----	--- ตุ่ม	----	--- ตุ่ม
กลองยาว	--- เป็ง	- เป็ง -	--- เป็ง	- เป็ง -	--- เป็ง	- เป็ง -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - เป็ง
ฉาบใหญ่	--- แฉ่	- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

6.8 จังหวะม้าย่อง

ตารางที่ 9 ตารางแสดงจังหวะโบราณของคณะจอกว้างคำ (จังหวะม้าย่อง)

บรรทัดที่ 1

รำมะนา	--- ตุ่ม	--- ตุ่ม	--- ตุ่ม	-- ตุ่มตุ้ม	--- ตุ่ม	--- ตุ่ม	--- ตุ่ม	-- ตุ่มตุ้ม
กลองยาว	- เป็ง -	- เป็ง -	- เป็ง -	- เป็ง -	- เป็ง -	- เป็ง -	- เป็ง -	- เป็ง -
ฉาบใหญ่	- แฉ่ -	- แฉ่ -	- แฉ่ -	- แฉ่ -	- แฉ่ -	- แฉ่ -	- แฉ่ -	- แฉ่ -

บรรทัดที่ 2 (ท่าขัดจังหวะม้าย่อง)

รำมะนา	ตุ้ม-ตุ้มตุ้ม	--- ตุ่ม	ตุ้ม-ตุ้มตุ้ม	--- ตุ่ม	ตุ้ม-ตุ้มตุ้ม	--- ตุ่ม	--- ตุ่ม	--- ตุ่ม
กลองยาว	เป็ง-เป็งเป็ง	--- เป็ง	เป็ง-เป็งเป็ง	--- เป็ง	เป็ง-เป็งเป็ง	- เป็ง -	- เป็ง -	- เป็ง -
ฉาบใหญ่	แฉ่-แฉ่แฉ่	- แฉ่ -	แฉ่ - แฉ่แฉ่	- แฉ่ -	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ -	- แฉ่ -	- แฉ่ -

* บรรเลง 4 รอบ หรือ ตามความเหมาะสม เป็นอันจบช่วงจังหวะม้าย่อง

บรรทัดที่ 3 (ท่าขัดจังหวะม้าย่อง)

รำมะนา	----	--- ตุ่ม	----	--- ตุ่ม	----	--- ตุ่ม	----	--- ตุ่ม
กลองยาว	--- เป็ง	- เป็ง -	--- เป็ง	- เป็ง -	--- เป็ง	- เป็ง -	- เป็งเป็งเป็ง	- เป็ง - เป็ง
ฉาบใหญ่	--- แฉ่	- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ -	--- แฉ่	- แฉ่ - แฉ่	- แฉ่แฉ่แฉ่	- แฉ่ - แฉ่

จังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 10 ตารางแสดงจังหวัดโบราณของคณะจากขางคำ (จังหวัดจันทบุรี)

บรรทัดที่ 1

รามา	--- ตุ่ม	- ตุ่มตุ่มตุ่ม	- ตุ่ม - -	- ตุ่มตุ่มตุ่ม	--- ตุ่ม	- ตุ่มตุ่มตุ่ม	- ตุ่ม - -	- ตุ่มตุ่มตุ่ม
กลองยาว	--- ปะ	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้ง - ปะ	- เป้งเป้งเป้ง	--- ปะ	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้ง- ปะ	- เป้งเป้ง เป้ง
ฉาบใหญ่	--- ฉับ	- แฉ่ฉ่ฉ่	- แฉ่ - ฉับ	- แฉ่ฉ่ฉ่	--- ฉับ	- แฉ่ฉ่ฉ่	- แฉ่ - ฉับ	- แฉ่ฉ่ฉ่

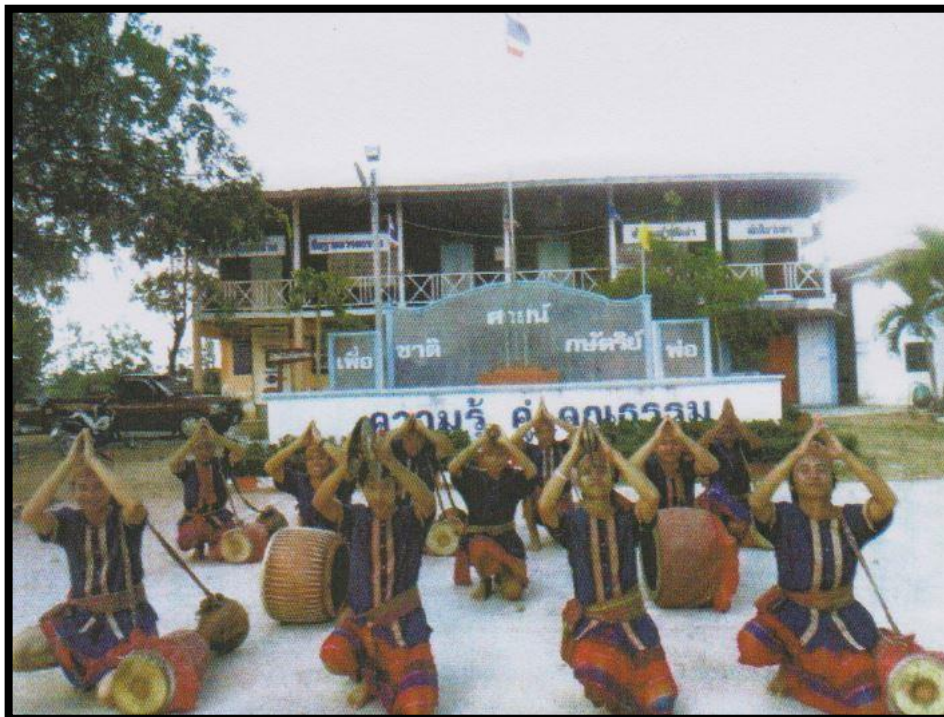
บรรทัดที่ 2

รามา	--- ตุ่ม	- ตุ่มตุ่มตุ่ม	- ตุ่มตุ่มตุ่ม	- ตุ่ม- ตุ่ม				
กลองยาว	--- ปะ	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้งเป้งเป้ง	- เป้ง- ปะ				
ฉาบใหญ่	--- ฉับ	- แฉ่ฉ่ฉ่	- แฉ่ฉ่ฉ่	- แฉ่- ฉับ				

(สุพรรณ กิลี. 2558 :สัมภาษณ์)

* หลังจากทีกลองรามา ตี 1 ครั้ง ผู้แสดงโองค่านับแสดงความสามารถ และทำนุผู้ชม
ที่มาชมการแสดงเป็นอันจบการแสดง “กลองยาวอีสานคณะจากขางคำ”

7. อธิบายกระบวนการทำ

ภาพประกอบ 9 ทำไห้ครู

การบวชนาที่ 1 ทำไห้ครู

รูปแบบการแปรแถวที่ 1 หมายถึง การไห้ครูบาอาจารย์ สังคตีสถิธิ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ผู้แสดงทุกคน

ลักษณะลีลาจังหวะไห้ครู กลองรำมะนาย่ำรำว มือกลองและมือฉาบก้าวเท้าขวาพร้อมกับก้มลงในท่าเตรียม ลั่นเสียงกลองรำมะนา กระโดดไปข้างหน้า 3 ครั้ง พร้อมกับตีกลองยาว “ปะ ปะ ปะ” สามครั้ง ทุกคนหมุนรอบตัวเองไปด้านขวา 1 รอบ โดยขณะที่หมุนกลองยาวจะตี “เปิง เปิง เปิง” รำ แล้วนั่งลงหันหน้าสู่เวที เข้าซ้ายติดพื้นเข้าขวาตั้ง ฟังจังหวะรำมะนาตีมือกลองและมือฉาบยกมือขึ้นเหนือศีรษะเพื่อไห้ครู แล้วตีเป็นจังหวะต่อจากกลองรำมะนา เป็นจำนวน 3 รอบ โดยเฉียงไปทางขวามือด้านหน้า และซ้ายมือ ตามลำดับ หลังจากนั้นรอฟังจังหวะขัดฉาบ โดยมือฉาบจะยกมือขึ้นเหนือศีรษะพร้อมกับตีให้สัญญาณเพื่อรอเปลี่ยนจังหวะ

ภาพประกอบ 10 ทำปนกึ่ง

กระบวนการทำที่ 2 ทำปนกึ่ง

รูปแบบการแปรแถวที่ 1 หมายถึงจังหวะโบราณที่ใช้ตีเพื่อเพื่อให้ความสนุกสนานโดยคนเฒ่าคนแก่ ท่านได้เปรียบเปรยจังหวะเสียงของกลองยาว ให้สอดคล้องกับคำพูดที่ว่า “ปนกึ่ง ทั้งเผ็ด ทั้งเค็ม”

ลักษณะลีลาจังหวะปนกึ่ง ทุกคนจะย่อเท้าขวาตามจังหวะกลองร่ำมะนา มือกลองและมือฉาบบรรเลงไปเรื่อยๆ ตามจังหวะประมาณ 3-4 รอบมือฉาบจะส่งสัญญาณขัดฉาบแล้วย่อเท้าขวาออกไปข้างหน้า พร้อมกับตีจังหวะร่ำกลองและฉาบ 2 ครั้ง แล้วมือกลอง มือฉาบบรรเลงเรื่อยๆ ตามจังหวะอีกรอบ เพื่อรอจังหวะขัดฉาบ กลองยาวและฉาบจึงตีจังหวะร่ำอีก 2 รอบหลังจากนั้นรอฟังจังหวะขัดฉาบโดยมือฉาบจะยกมือขึ้นเหนือศีรษะ พร้อมกับสัญญาณ เพื่อรอเปลี่ยนจังหวะ หลังจากนั้นรอฟังจังหวะขัดฉาบ โดยมือฉาบจะยกมือขึ้นเหนือศีรษะ พร้อมกับตีให้สัญญาณเพื่อรอเปลี่ยนจังหวะ

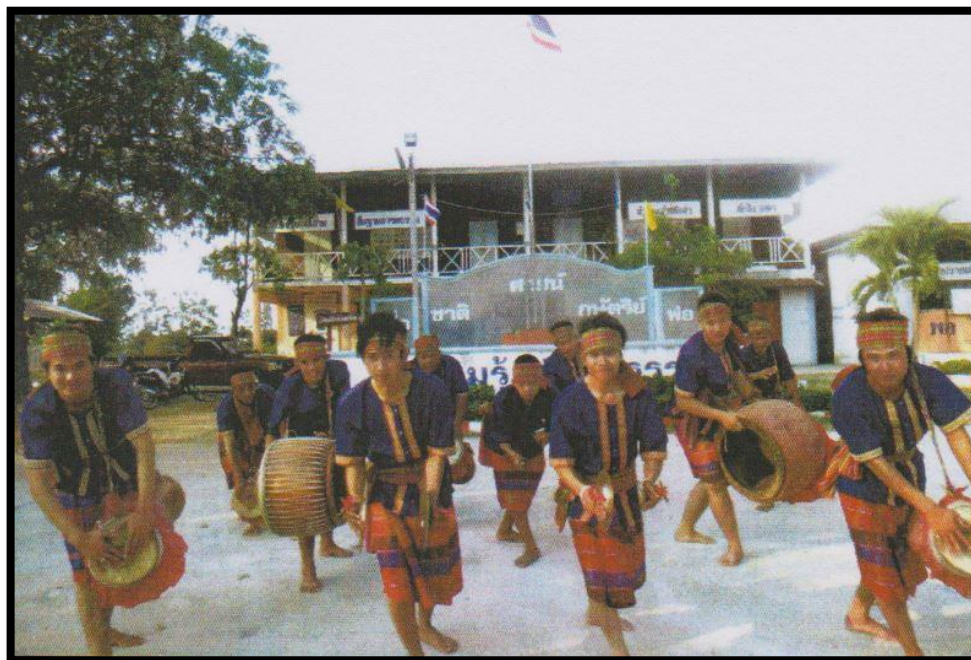

ภาพประกอบ 11 ท่าเรียกแฟน

กระบวนการท่าที่ 3 ท่าเรียกแฟน

รูปแบบการแปรแถวที่ 1 หมายถึงจังหวะโบราณที่ใช้ดีเพื่อความสุขสนานโดยคนเฒ่าคนแก่ ต้องการสื่อสารกับผู้ชม โดยการกวักมือ หรือเชิญชวนให้ผู้คนเข้ามาชมการแสดงกลองยาวอีสาน ในขณะที่กำลังแสดงอยู่

ลักษณะลีลาจังหวะเรียกแฟน มือกลองรำมะนาและมือฉาบจะบรรเลงตามจังหวะ โดยย่าเท้าขวาตามจังหวะกลองรำมะนาเสมอ รอให้มือฉาบขัดจังหวะเพื่อส่งสัญญาณ ทุกคนยืนมือขวาออกไปข้างหน้าของเวที แล้วกวัก 2 ครั้งพร้อมกับก้มศีรษะลงตามชื่อที่ว่า “เรียกแฟน” โดยมีมือกลองรำมะนาเป็นผู้ให้จังหวะ ซึ่งในท่าเรียกแฟนนี้ จะกวักมือเรียกแฟน 4 ทิศ เริ่มจากทางด้านหน้าเวทีหมุนไปทางด้านขวามือด้วยกันทั้งหมด 3 รอบ และกลับสู่เวทีเช่นเดิม หลังจากนั้นรอฟัง จังหวะขัดฉาบ โดยมือฉาบจะยกมือขึ้นเหนือศีรษะ พร้อมกับดีให้สัญญาณเพื่อรอเปลี่ยนจังหวะ

ภาพประกอบ 12 ท่าขัดขา(ขัดขา)

กระบวนท่าที่ 4 ท่าขัดขา(ขัดขา)

รูปแบบการแปรแถวที่ 1 หมายถึง จังหวะโบราณที่ใช้ตีเพื่อให้ความสนุกสนานโดยคนเฒ่าคนแก่ ต้องการสื่อสารกับผู้ชม โดยท่าขัดขา(ขัดขา) เป็นท่าที่อ่อนน้อมถ่อมตนจะมีการแสดงโดยการก้มหัวลงเล็กน้อย เพื่อสื่อให้เห็นถึงความเคารพ และความอ่อนน้อมน่านำเอ็นดู

ลักษณะลีลาจังหวะขัดขา ทุกคนบรรเลงกลองและฉาบตามจังหวะ ย่ำเท้าขวาตามกลอง รำมะนาเสมอ ฉาบให้สัญญาณก้าวเท้าขวาออกไปข้างหน้า ตามด้วยเท้าซ้ายและก้าวขวาอีกครั้งพร้อมกับตีกลองและฉาบตามจังหวะ และถอยกลับที่เดิมบรรเลงลายป่นกุ่มเพื่อรอฉาบขัดจังหวะแล้วก้าวไปข้างหน้าเช่นเดิม โดยใช้เท้าขวาออกก่อนเสมอ แล้วถอยกลับไปที่เดิมบรรเลงลายป่นกุ่มเพื่อรอฉาบขัดจังหวะ ทำเหมือนเดิมอีกครั้งแล้วหยุดอยู่ที่เดิม บรรเลงป่นกุ่มพร้อมกับย่ำเท้าหลังจากนั้นรอฟังจังหวะขัดฉาบ โดยมีมือฉาบจะยกมือขึ้นเหนือศีรษะ พร้อมกับตีให้สัญญาณเพื่อรอเปลี่ยนจังหวะ

ภาพประกอบ 13 ทำสาวตำข้าว

กระบวนท่าที่ 5 ทำสาวตำข้าว

รูปแบบการแปรแถวที่ 1 หมายถึง จังหวะโบราณที่ใช้ดีเพื่อให้มีความสนุกสนานโดยคนเฒ่าคนแก่ ต้องการสื่อสารกับผู้ชม โดยแสดงให้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ของคนอีสานในอดีต จะมีการตำข้าวแบบใช้กระเดื่อง หรือครกมอ การแสดงจึงแสดงออกมีความคล้ายคลึงกับการตำข้าว

ลักษณะลีลาท่าที่ 1 จังหวะสาวตำข้าว มือกลองและมือฉาบบรรเลงไปตามจังหวะ ย่ำเท้าอยู่กับที่ กลองจะเป็นตัวให้สัญญาณ ทุกคนหมุนตัวไปทางด้านขวามือพร้อมกับก้มลงนิดหน่อย มือกลองและมือฉาบตีรัวตามจังหวะ แล้วหมุนไปด้านหลังเวทีพร้อมกับตีกลองและฉาบรัวเป็นจังหวะเหมือนครั้งแรก แล้วหมุนมาด้านขวามืออีกครั้ง ทำเหมือนครั้งแรก และครั้งที่สอง แล้วหมุนกลับมาหันหน้าสู่เวที ตีกลองและฉาบไปตามจังหวะเรื่อยๆ รอฟังกลองให้สัญญาณแล้วหมุนตัวไปทางด้านขวามือ เพื่อเล่นจังหวะรัวกลองเหมือนครั้งแรก ทำแบบนี้ทั้งหมด 3 รอบ แล้วย่ำอยู่ที่เดิมแล้วรอให้ฉาบต่อตัว

ภาพประกอบ 14 ทำสาวตำข้าว

กระบวนท่าที่ 5 ทำสาวตำข้าว

รูปแบบการแปรแถวที่ 2

ลักษณะลีลาท่าที่ 2 จังหวะสาวตำข้าวเป็นการโชว์การต่อตัวของมือฉาบ โดยจะมีมือกลอง 2 คน ทางด้านหลังคอยเป็นฐาน เพื่อให้มือฉาบได้กระโดดขึ้นไปตีฉาบ อยู่ด้านบน ส่วนผู้แสดงที่ไม่ได้ต่อตัว ก็จะบรรเลงลายโบราณ ทำสาวตำข้าวต่อไป หลังจากนั้นรอฟังจังหวะขัดฉาบโดยมือฉาบ จะยกมือขึ้นเหนือศีรษะ พร้อมกับตีสัญญาณเพื่อรอปเปลี่ยนจังหวะ

ภาพประกอบ 15 ทำหมาน้อยเหยียบไฟ

กระบวนท่าที่ 6 ทำหมาน้อยเหยียบไฟ

รูปแบบการแปรแถวที่ 1 หมายถึง จังหวะโบราณ ที่ใช้ตีเพื่อให้ความสนุกสนาน โดยการเคลื่อนที่ของผู้แสดงนั้น จะสอดคล้องกับกิริยาอาการของสัตว์ ดังที่เรียกว่า หมาน้อยเหยียบไฟนั่นเอง

ลักษณะลีลาจังหวะหมาน้อยเหยียบไฟมือฉาบจะให้สัญญาณ ยืนเท้าซ้ายแล้วถอนเท้ากลับ 2 ครั้ง พร้อมกับหมุนตัวไปทางด้านขวา แล้วส่งเสียง “เอี้ยว เอี้ยว เอี้ยว” ตามจังหวะขาข้างซ้ายมือกลองและมือฉาบ ตีไปตามจังหวะ พร้อมกับหมุนไปทางขวาทั้ง 4 ทิศ ทำแบบนี้ทั้งหมด 3 รอบแล้วกลับเข้าที่เดิม โดยหันหน้าสู่เวที หลังจากนั้นรอฟังจังหวะขัดฉาบ โดยมือฉาบจะยกมือขึ้นเหนือศีรษะ พร้อมกับตีให้สัญญาณ เพื่อรอเปลี่ยนจังหวะ

ภาพประกอบ 16 ท่าตะลุง

กระบวนท่าที่ 7 ท่าตะลุง

รูปแบบการแปรแถวที่ 1 หมายถึงจังหวะโบราณที่ใช้ดีเพื่อให้มีความสนุกสนานโดยท่าตะลุงนั้นเป็นชื่อของหนังตะลุง จังหวะของกลองยาวจะคล้ายๆกันกับ การแสดงหนังตะลุงหรือหนังประโมทัยของทางภาคอีสาน

ลักษณะลีลาจังหวะตะลุง มือกลองและมือฉาบบรรเลงไปตามจังหวะ โดยย่าเท้าอยู่กับที่จังหวะคล้ายๆ กับช่วงสาวตำข้าว แต่จังหวะตะลุงมือกลองและมือฉาบจะมีลูกซ้นเพิ่มเข้ามาอีกแล้วย่าอยู่ที่เดิม หลังจากนั้นรอฟังจังหวะขัดฉาบ โดยมือฉาบจะยกมือขึ้นเหนือศีรษะ พร้อมกับตีให้สัญญาณเพื่อรอเปลี่ยนจังหวะ

ภาพประกอบ 17 ท่าม้าย่อง 1

กระบวนท่าที่ 8 ท่าม้าย่อง

รูปแบบการแปรแถวที่ 3 หมายถึง จังหวะโบราณที่ใช้ดี เพื่อให้มีความสนุกสนาน โดยผู้แสดงนั้นจะมีการแสดงยกขา และเคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว มีกิริยาลอกเลียนแบบของม้า ทำให้เกิดความคึกคักสนุกสนาน

ลักษณะลีลาท่าที่ 1 จังหวะม้าย่อง มือกลองและมือฉาบจะตีจังหวะม้าย่องไปเรื่อยๆตามจังหวะพร้อมกับวงแปรแถวเป็นวงกลม โดยมือฉาบ 3 คนจะอยู่ด้านหน้าของผู้ชม และตีไปตามจังหวะม้าย่องเรื่อยๆ รอให้มือกลองและร่ำมะนาวิ่งไปด้านหลัง เพื่อแปรแถวต่อไป

มือกลองร่ำมะนาวะอยู่ตรงกลาง รอจังหวะขัดฉาบ มือกลองกลองและมือฉาบ จะก้าวขวาลงตีจังหวะรัวและหันเข้าหามือกลอง มือร่ำมะนาวัว รอบที่ 2 หันหน้าออกพร้อมจังหวะ รอบที่ 3 หันหน้าเข้าและตีจังหวะรัวอีกครั้งพร้อมกับแปรแถวกลับคืนสู่ที่เดิม

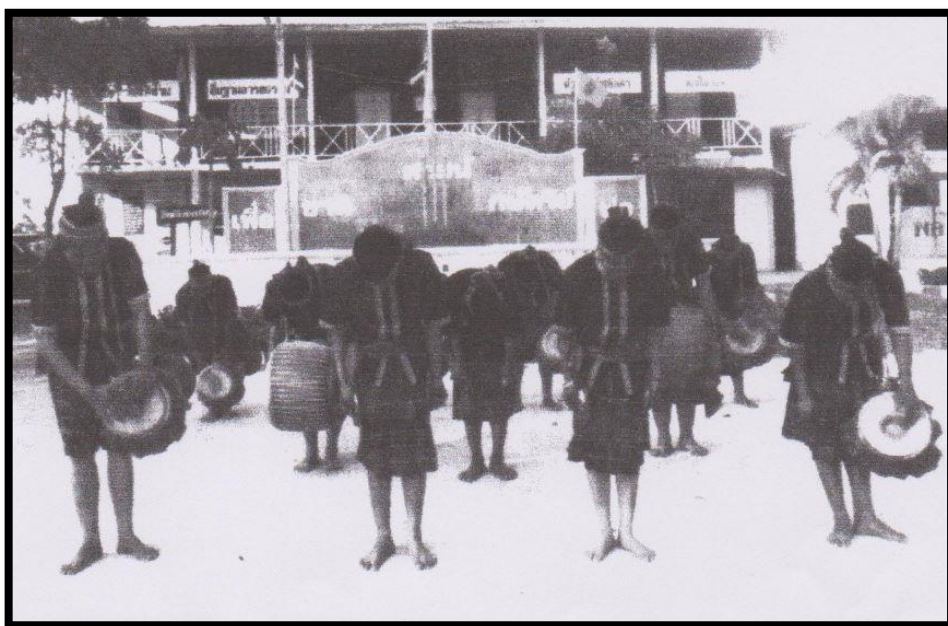

ภาพประกอบ 18 ท่าม้าย่อง 2

กระบวนท่าที่ 8 ท่าม้าย่อง

รูปแบบการแปรแถวที่ 4

ลักษณะลีลาท่าที่ 2 จังหวะม้าย่อง มือกลองและมือฉาบที่อยู่ด้านหน้าจะขึ้นต่อตัวโดยมือกลอง 2 คนซ้ายและขวาจะเป็นฐานให้ขึ้นต่อตัว ผู้ที่อยู่ข้างล่างจะบรรเลงไปตามจังหวะเมื่อสิ้นจังหวะกลอง ผู้ต่อตัวข้างบนจะทำการโค้งคำนับ และกระโดดลงแปรแถวกลับคืนสู่สภาพเดิม

ภาพประกอบ 19 ทำจบ

ทำจบตามแผนผังที่ 6

รูปแบบการแปรแถวที่ 1

ลักษณะลีลาทำจบ ผู้แสดงจะโค้งคำนับ เป็นอันจบการแสดง ชุด กลองยาวอีสาน คณะจอก
ขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม

7. ขั้นตอนกระบวนการผลิตและวิธีทำ

- ขั้นตอนการผลิต มี 7 ขั้นตอน คือ

7.1.ขั้นเตรียมการ

7.1.1 ตัดต้นไม้ขนาดที่ต้นแก่ ๆ อายุประมาณ 30 ปี

7.1.2 ตัดต้นขนาดเป็นท่อน ๆ ท่อนละ 90 เซนติเมตร

7.1.3 เลื่อยเปลือก หรือถากเปลือกออกให้รอบทุกท่อน

ภาพประกอบ 20 ไม้ที่ใช้ในการทำกลองยาว (ไม้ขนุน)

7.2 ขั้นตอนการทำเอวกลองและฐานกลองด้านล่าง

7.2.1 นำท่อนขนาดที่ถากเปลือกจนออกแล้ว วัดตั้งแต่ขอบหน้ากลองลงไปประมาณ ฟุต ใช้ดินสอขีดเส้นรอบไว้ ตั้งแต่ส่วนนี้เรียกว่า เอวกลอง

7.2.2 เริ่มถากตั้งแต่เอวกลงไปถึงปลายฐานด้านล่าง โดยใช้ขวานโยนถาก ช่วงปลายฐานด้านล่างถากบานออกเพื่อสำหรับกลองวางได้ ความกว้างของหน้ากลองกับฐานกลองเท่ากัน

ภาพประกอบ 21 การถากไม้

ภาพประกอบ 22 ขั้นตอนการกลึงเพื่อขึ้นรูปกลองยาว

7.3 ขั้นตอนการชุดโพรงกลองยาว

7.3.1 เมื่อถากได้เอวกลองและฐานกลองเสร็จ แล้ว วางไม้กลองตั้งขึ้น เพื่อวัดจุดศูนย์กลางของหน้ากลอง และวัดขอบกลอง โดยใช้ไม้แบน วางบนหน้ากลองตอกตะปู ๑ ตัวตรงกลาง และขอบริมหน้ากลอง 2 ตัว ตะปู 2 ตัว ที่ขอบห่างกันประมาณ 2 นิ้ว (ตอกตะปู ให้ปลายตะปูเผล่ติดไม้หน้ากลอง)

7.3.2 หมุนไม้วัดให้รอบหน้ากลอง ปลายตะปูจะขีดหน้ากลองเป็นรอยเส้นลึกลงไปประมาณ รอยเส้นจะมีที่ขอบ 2 เส้น และจุดกลาง 1 จุด

7.3.3 นำสิ่ว และค้อน ชุดเนื้อตรงกลางหน้ากลองออก ขุดไปเรื่อยๆ จนถึงเส้นขอบ ที่วัดไว้ และขุดให้ลึก จนกระทั่งทะลุ สิ่วใช้ตัวเล็ก ใส่ไปตัวกลาง และตัวใหญ่สุด เพราะต้องขุดให้เป็นรูปทะลุลงไปถึงฐานล่าง

7.3.4 เมื่อขุดทะลุแล้ว ส่วนนี้เรียกว่า โพรงกลองยาว ภายในต้องใช้เหล็กตะขอคม ขุดให้เรียบ และสม่ำเสมอทุกส่วนจากด้านบน และจากด้านล่าง

7.3.5 เมื่อขุดในโพรงกลองเสร็จแล้ว ตกแต่งภายนอกโดยใช้กบไสให้ได้รูปทรงที่สวยงาม ขัดกระดาษทราย ขัดให้ผิวเรียบ

7.3.6 เมื่อขัดเสร็จแล้ว เจาะตรงขอบเอวกลอง ให้มีความห่างประมาณ 1 นิ้ว แต่ละช่อง โดยใช้สิ่วเจาะให้ลึกพอประมาณ เพื่อสำหรับไว้ร้อยเชือก ขัดกระดาษทรายละเอียด ทาแล็คเกอร์ 1 ถึง 2 ครั้ง ทาเฉพาะผิวไม้ด้านนอก แต่งขอบฐานกลองใช้ลู่มีเนียมรัดเป็นวงกลมเพื่อไม่ให้ฐานกลองแตกร้าว

ภาพประกอบ 23 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกลองยาว

ภาพประกอบ 24 ขั้นตอนการขึ้นรูปกลองยาว(เอวกลอง)

7.4 ขั้นตอนการใส่หน้ากลองยาว

7.4.1 หนึ่งวัวตากแดดให้แห้งสนิท นานหนึ่งวัน วัดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 15 นิ้ว ตัดเป็นวงกลม โดยให้เหลือขอบ

7.4.2 เจาะรู หนึ่งวัวตามขอบที่เส้นขีดไว้ โดยใช้เหล็กเจาะตอกด้วยค้อนตะปู เจาะให้เป็นรู จนวนวงกลม แต่ละรู ห่างกันประมาณ 1 นิ้ว เจาะรู 2 แถว

7.4.3 เมื่อเจาะรู เสร็จแล้ว นาเชือกมาร้อย โดยใส่ ลวดเส้นเล็ก ระหว่างรู ที่เจาะไว้ห่างกันประมาณ 1 นิ้ว ลวดใส่ สำหรับยึดให้แข็งแรง

ภาพประกอบ 25 กลองยาวที่ขึ้นรูปเสร็จแล้ว

7.4.4 เมื่อเจาะรู เสร็จแล้ว นาเชือกมาร้อย โดยใส่ ลวดเส้นเล็ก ระหว่างรู ที่ เจาะไว้ห่าง กันประมาณ 1 นิ้ว ลวดใส่ ระหว่างของรู ที่ร้อยเชือกสำหรับยึดให้แข็งแรง

7.4.5 นำลวดทำเป็นวงกลม ใส่ รัดไว้ที่เอวกลอง จะมีบ่าไม้เพื่อไม่ให้ลวดเลื่อนหลุดใส่ ลวดรอบเอวกลองเพื่อสำหรับร้อยเชือกดึงยึดหน้ากลองให้ตึง

7.4.6 เมื่อใส่ ลวดเอวกลองเสร็จแล้ว นาน้ำกลองที่สานเชือกขอบไว้เสร็จแล้ว วางไว้ บนปากหน้ากลอง เพื่อร้อยเชือกดึงยึดหน้ากลองให้ตึง

7.4.7 เมื่อร้อยเชือกจนรอบกลองแล้ว นำกระดาษทรายละเอียดขัดหน้ากลอง ให้เรียบและ สะอาด

ภาพประกอบ 26 การติดกล้วยตากบนหนังกลอง

ภาพประกอบ 27 การแต่งตัวให้กลองยาว

7.5 ขั้นตอนการแต่งตัวให้ กลองยาว

การแต่งตัวให้กลองยาว เพื่อเพิ่มความสวยงาม โดยใส่ เสื้อให้ ส่วนใหญ่จะเป็นแบบลวดลายเดียวกันทั้ง 7 ลูก และใส่ สายสะพายตามที่ต้องการ เพื่อสำหรับไว้สะพายเวลาเดิน ตีกลองยาว

7.6 ขั้นตอนการทำให้ กลองยาวมีเสียงดังที่ได้ มาตรฐาน

เมื่อขัดหน้ากลองเสร็จแล้ว ใช้ข้าวสุก กับผสมขี้เถ้าเพื่อสำหรับแปะหน้ากลอง และทดลองตี ถ้าใส่ มากเสียงใหญ่ ใช้ไม่ได้ ถ้าใส่ น้อยเสียงแหลม ใช้ไม่ได้ ใส่พอประมาณโดยทดลองตีและฟังเสียง

7.7 ขั้นตอนหลังการผลิต

7.7.1 ตรวจสอบความละเอียดของชิ้นงานแต่ละชิ้นที่เสร็จสมบูรณ์พร้อมนำไปใช้งาน

ภาพประกอบ 28 กลองยาวที่พร้อมนำไปใช้งาน

การพัฒนาเว็บไซต์

1. การพัฒนาเว็บไซต์ คือ การพัฒนาระบบสารสนเทศเครือข่าย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้
ความหมายของเว็บไซต์มีผู้ให้ความหมายที่คล้าย ดังนี้

เว็บไซต์ (website, web site, Web site) หมายถึงหน้าเว็บเพจหลายหน้า ซึ่งเชื่อมโยงกันผ่านทางไฮเปอร์ลิงก์ ส่วนใหญ่จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอข้อมูลผ่านคอมพิวเตอร์ โดยถูกจัดเก็บไว้ในเวิลด์ไวด์เว็บ หน้าแรกของเว็บไซต์ที่เก็บไว้ที่ชื่อหลักจะเรียกว่า โฮมเพจ เว็บไซต์ โดยทั่วไป จะให้บริการต่อผู้ใช้ฟรี แต่ในขณะเดียวกันบางเว็บไซต์จำเป็นต้องมีการสมัครสมาชิกและเสียค่าบริการเพื่อที่จะดูข้อมูลในเว็บไซต์นั้น ซึ่งได้แก่ข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลตลาดหลักทรัพย์หรือข้อมูลสื่อต่างๆ ผู้ทำเว็บไซต์มีหลากหลายระดับ ตั้งแต่สร้างเว็บไซต์ส่วนตัว จนถึงระดับเว็บไซต์สำหรับธุรกิจหรือองค์กรต่างๆ การเรียกดูเว็บไซต์โดยทั่วไปนิยมเรียกดูผ่านซอฟต์แวร์ในลักษณะของเว็บเบราว์เซอร์เว็บไซต์แห่งแรกของโลก สร้างขึ้นเมื่อ 30 เมษายน พ.ศ.2536 โดยวิศวกรของเซิร์น

2. องค์ประกอบของเว็บไซต์

การออกแบบเว็บไซต์ที่ดีนั้น จำเป็นต้องทราบองค์ประกอบพื้นฐานเว็บไซต์ก่อนเพื่อจะได้นำองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านั้นมาประยุกต์ร่วมกัน สำหรับองค์ประกอบพื้นฐานของเว็บไซต์ (กิตติ ภัคดีวัฒนากุล. 2541) ได้แก่

2.1 ตัวอักษรหรือข้อความ (Text) เว็บไซต์โดยทั่วไปจะต้องปรากฏตัวอักษรหรือข้อความเสมอ เพื่อสื่อความหมายที่ผู้เขียนเว็บไซต์ต้องการสื่อให้ทราบ ซึ่งในส่วนของข้อความสามารถเป็นได้ทั้งตัวอักษรข้อความปกติ หรือเป็นข้อความที่ผ่านการตกแต่งให้สวยงาม

2.2 กราฟฟิก(Graphic) มีหลายชนิด ได้แก่ ภาพเหมือนจริง ภาพลายเส้น ลายพื้นหลัง เป็นต้น ซึ่งไฟล์รูปภาพที่แสดงบนเว็บไซต์นั้นมีหลายชนิด ดูได้จากนามสกุลของไฟล์ ซึ่งสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ Bitmapmed และ Object-oriented

2.3 สื่อผสม (Multimedia) โดยปกติจะมีทั้งรูปภาพและเสียงประกอบกัน

3. ประเภทของเว็บไซต์

เว็บไซต์สามารถแบ่งได้เป็น 6 ลักษณะด้วยกัน คือ

3.1 เว็บไซต์ส่วนตัว (โฮมเพจส่วนตัว) เป็นเว็บไซต์ที่จัดขึ้นเพื่อใช้ในการรวบรวมเรื่องราวความรู้ของผู้จัดทำโดยอาจไม่ต้องการเผยแพร่สู่สาธารณชนทั่วไป แต่ใช้เพื่อกิจธุระบางอย่าง เช่น โฮมเพจรวบรวมงานโดยทั้งหมดนี้อาจทำเป็นเว็บไซต์หรือเป็นเพียงเว็บเพจหน้าเดียวก็ได้

3.2 เว็บไซต์ให้ความรู้ความบันเทิง เป็นเว็บที่เผยแพร่ความรู้และความบันเทิงให้กับผู้ชม ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง คอมพิวเตอร์ ดูนั่ง ฟังเพลง เป็นต้น

3.3 เว็บไซต์ข้อมูล (Information site) เว็บไซต์นั้นเป็นเว็บที่ให้บริการเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูล ข่าวสาร หรือข้อเท็จจริงต่างๆ ตนเองขึ้นมา เพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลที่สนใจ ได้เข้ามาศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตนได้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในการประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดแก่ประชาชนในสังคมอีกด้วย

3.4 เว็บไซต์การศึกษา (Education site) เว็บไซต์การศึกษาเป็นเว็บที่สร้างขึ้นโดยสถาบันการศึกษาต่างๆ หรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีนโยบายในการเผยแพร่ความรู้ และให้โอกาสในการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา รวมถึงประชาชนทั่วไป เว็บไซต์การศึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เว็บที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงนั้น ได้แก่เว็บของสถาบันการศึกษา ห้องสมุด และเว็บที่ให้บริการการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่เรียกว่า อี-เลิร์นนิง (e-learning) นอกจากนี้แล้วยังรวมถึงเว็บที่สอนหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น การทำเว็บ การทำอาหาร การถ่ายภาพ การเขียนโปรแกรม ฯลฯ

3.5 เว็บไซต์ข่าว (News site) เว็บไซต์ข่าวมักเป็นเว็บไซต์ที่สร้างขึ้นโดยองค์กรข่าวหรือสำนักสื่อสารมวลชนต่างๆ ที่มีสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ของตนอยู่เป็นหลัก เช่น สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หรือแม้กระทั่งกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ แต่องค์กรเหล่านี้ได้นำเว็บไซต์มาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อนำเสนอข่าวและสาระที่เป็นการสรุปใจความสำคัญหรือรวบรวมเนื้อหาจากข่าวในรอบเดือนหรือรอบปี ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลและติดตามข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลา แม้ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตาม

3.6 เว็บไซต์เพื่อการบริการ เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ เช่น เว็บไซต์ท่องเที่ยว เว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

4. ประโยชน์ของเว็บไซต์

เว็บไซต์เป็นการเผยแพร่สารสนเทศในลักษณะออนไลน์ซึ่งสามารถกล่าวถึงประโยชน์โดย สรุปดังนี้ (กนกศักดิ์ ชิมตระกูล. 2549)

1. ช่วยส่งเสริมศักยภาพการแข่งขันในด้านธุรกิจ
 2. ช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย
 3. ช่วยให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้า หรือผู้ใช้บริการเป้าหมายได้ทุกวัน จึงสามารถซื้อ-ขายสินค้าหรือบริการผ่านเว็บไซต์ได้ตลอด 24 ชั่วโมง และทั่วโลกสามารถให้บริการต่างๆ ของธุรกิจหรือองค์กรแบบออนไลน์ เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า
 4. ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และทันสมัย ให้กับองค์กร บริษัท และธุรกิจต่างๆ
 5. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ธุรกิจ
5. โปรแกรมที่ใช้พัฒนาเว็บไซต์

5.1 โปรแกรม Macromedia Dreamweaver 6

เป็นอีกโปรแกรมหนึ่ง ที่มีการออกแบบ มาเพื่อที่จะใช้ในการจัดการกับเอกสารที่ใช้สำหรับ การสร้างเว็บเพจ ซึ่งในสมัยก่อนหากจะมี การสร้างเว็บเพจ ขึ้นแต่ละเว็บเพจนั้น ต้องให้ผู้ที่มีความรู้ใน ภาษา HTML มาเขียนรหัสคำสั่ง (Code) ให้ แต่ในปัจจุบัน โปรแกรม Macromedia Dreamweaver 8 สามารถที่จะสร้างรหัสคำสั่งให้กับผู้ใช้โดยอัตโนมัติ ซึ่งผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ด้านของภาษา HTML เนื่องจากโปรแกรม Macromedia Dreamweaver 8 นั้นจะมีลักษณะ การทำงานที่คล้ายๆ กับ โปรแกรมพิมพ์เอกสารที่เราเคยใช้และรู้จักกันดี ซึ่งจะมีเครื่องมือและแถบคำสั่งให้เราเลือกใช้ได้ เหมือนกับ Word Processor จึงช่วยให้สามารถเว็บเพจด้วยความสะดวก และรวดเร็ว จุดเด่นของโปรแกรม Macromedia Dreamweaver 6

โปรแกรมจะทำการแปลงรหัสให้เป็นภาษา HTML โดยอัตโนมัติดังนั้น ผู้ใช้ที่ไม่มีความรู้ ด้านนี้ก็สามารถทำได้มีแถบเครื่องมือ หรือแถบคำสั่ง ที่ใช้ในการควบคุมการทำงาน แบ่งออกเป็นหมวดหมู่จึงช่วยในการทำงานที่ดีขึ้น และรวดเร็วยิ่งขึ้นสนับสนุนเว็บเพจที่เป็นภาษาไทยได้ดีมีคุณสมบัติที่สามารถจัดการกับรูปภาพเคลื่อนไหว โดยไม่ต้องอาศัย Pluginสามารถเรียกใช้ตารางจากภายนอก โดยการอิมพอร์ตจากText Fileเป็นโปรแกรมที่สามารถสนับสนุนการใช้งาน CSS (Cascading Style Sheet) มีความสามารถในการทำDrop Down Menuรวมไปถึงการทำให้รูปภาพเปลี่ยนเมื่อนำเมาส์ไปชี้เป็นต้น

โปรแกรม Adobe Photoshop CS

5.2 โปรแกรม Photoshop

เป็นโปรแกรมที่มีความสามารถในการออกแบบกราฟิก เพื่อนำไปใช้ร่วมกับงานในด้านต่าง ๆ เช่น งานกราฟิกที่เกี่ยวข้องกับสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท งานกราฟิกบนเว็บไซต์และการตกแต่งภาพถ่ายจากกล้องดิจิทัล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นโปรแกรมที่มีผู้นิยมมาใช้ในการออกแบบและตกแต่งภาพ ถ่ายกันมากที่สุด Photoshop เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการสร้างภาพและ การตกแต่งภาพที่กำลังเป็นที่นิยมอย่างสูงสุด ในปัจจุบันเนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลงานที่ได้เหมาะที่จะใช้กับงานสิ่งพิมพ์ นิตยสารงานมัลติมีเดียและสร้างกราฟิกสำหรับเว็บที่นับวัน กำลังพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง และถึงแม้ว่า Photoshop จะเป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพสูง แต่การใช้งานกลับไม่ยาก อย่างที่หลายคนคิด เราสามารถเรียนรู้การใช้งานในโปรแกรม Photoshop ได้อย่างรวดเร็ว แม้ว่าเราจะมีพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ไม่มากก็ตาม (กนกศักดิ์ ชิมตระกูล. 2549)

5.3 โปรแกรม AdobeFlash CS

โปรแกรม Flash เป็นซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการสร้างสื่อมัลติมีเดีย, ภาพเคลื่อนไหว (Animation), ภาพกราฟิกที่มีความคมชัด เนื่องจากเป็นกราฟิกแบบเวกเตอร์(Vector), สามารถเล่นเสียงและวิดีโอแบบสตรีมได้, สามารถสร้างงานให้โต้ตอบกับผู้ใช้(Interactive Multimedia) มีฟังก์ชันสำหรับการเขียนโปรแกรม (Action Script) และยังสามารถทำงานในลักษณะ CGI โดยเชื่อมต่อการเขียนโปรแกรมภาษาอื่นๆ ได้มากมาย เช่น ภาษา PHP, JSP, ASP, ASP.NET, C/C++, C#, C#.NET, VB, VB.NET, JAVA และอื่นๆ โดยเฉพาะข้อดีของโปรแกรม Flash คือ ความสามารถในการบีบอัดไฟล์ให้มีขนาดเล็ก มีผลทำให้แสดงผลได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นยังแปลงไฟล์ไปอยู่ในฟอร์แมตอื่น ได้หลากหลาย เช่น avi, mov, gif, wav, emf,eps, ai, dxf, bmp, jpg, gif, png เป็นต้น โปรแกรม Flash เริ่มมีชื่อเสียงประมาณปี พ.ศ. 2539 จนถึง ปัจจุบันได้ถูกนำมาใช้งานอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะเทคโนโลยีเว็บ ทำให้การนำเสนอทำได้ที่น่าสนใจ นอกจากนั้น โปรแกรม Flash ยังสามารถสร้างแอปพลิเคชัน (Application) เพื่อใช้งานต่างๆ รองรับการใช้งานกับอุปกรณ์ที่ เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และทำงานได้กับหลายๆ แพลตฟอร์ม (Platform)(กนกศักดิ์ ชิมตระกูล. 2543)

6. ขั้นตอนในการพัฒนาเว็บไซต์

ขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (โอฬาริก สุรินทร์. 2549)

6.1 และวางแผนทั้งนี้การวางแผนเว็บไซต์ จะเกี่ยวข้องกับการระบุจุดประสงค์ของเว็บไซต์ที่สร้าง การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และกำหนดกลยุทธ์ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6.2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายพื้นฐานที่แสดงถึงเหตุผลว่า ทำไมองค์กรจึงถือกำเนิดมา เป็นหลักการที่นำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์

6.3 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การสร้างและออกแบบเว็บไซต์ได้รับความนิยม กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าเว็บไซต์กันว่าเป็นส่วนสำคัญไม่น้อย เช่น เว็บไซต์สำหรับเยาวชน นักเรียน นักศึกษาค้นหาข้อมูล หรือเว็บไซต์สำหรับบุคคลทั่วไปที่เข้าไปใช้บริการต่างๆ เป็นต้น

6.4 การเตรียมข้อมูล เนื้อหาหรือข้อมูลจัดว่าเป็นสิ่งเชิญชวนให้ผู้อื่นเข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์ และทราบว่าข้อมูลข่าวสารต่างๆสามารถนำมาจากแหล่งใดบ้าง เช่น การติดตามเสนอข้อมูลตัวเอง หรือนำข้อมูลที่น่าสนใจจากสื่ออื่นๆ เช่น หนังสือพิมพ์ แมกกาซีน เว็บไซต์ และที่สำคัญขออนุญาตเจ้าของบทความก่อนเพื่อป้องกันเรื่องสิทธิ์

6.5 วิเคราะห์ และจัดสร้างข้อมูล ขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลที่ได้รวบรวมจากขั้นแรกมา ประเมินและวิเคราะห์ และจัดระบบเพื่อให้ได้โครงสร้างข้อมูลและข้อกำหนดต่างๆ เช่น แผนผัง โครงสร้างของเว็บไซต์ สารบัญ ลำดับการนำเสนอเนื้อหาต่างๆ ระบบนำทางหรือเนวิเกชัน ซึ่งจะช่วยให้

ผู้ชมเข้าไปชมในส่วนต่างๆของเว็บไซต์ วิเคราะห์องค์ประกอบของเว็บเพจว่ามีอะไรบ้าง

6.6 ออกแบบและพัฒนาหน้าเว็บ เป็นขั้นตอนการออกแบบเค้าโครง หน้าตา สี สัน รูปแบบและส่วนประกอบ และลักษณะทางด้านกราฟิกของหน้าเว็บ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความสนใจในเว็บเพจของเรา และในส่วนเนื้อหาที่จำเป็นต้องนำเนื้อหาที่ได้จัดเตรียมไว้มาปรับแก้ และตรวจทานความถูกต้อง เพื่อให้พร้อมสำหรับนำมาใส่ในเว็บเพจต่อไป

6.7 การเผยแพร่เว็บภายหลังจากเว็บไซต์ได้ถูกสร้างขึ้นเป็นเรียบร้อยแล้ว ก็ถึงเวลาเผยแพร่ให้ผู้คนรู้จักบน อินเทอร์เน็ต โดยประการแรก จะต้องทำการจัดหาเว็บเซิร์ฟเวอร์เพื่อจัดเก็บเว็บเพจเหล่านี้ ซึ่งก็มีอยู่หลายวิธี เช่น เว็บโฮสต์ที่บริการฟรี การติดต่อผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

6.8 ดูแลและพัฒนา เมื่อเว็บไซต์เผยแพร่ไปแล้วต้องมีการดูแลโดยตลอด เช่น เว็บไซต์ที่เราไปฝากไว้หยุดการทำงานหรือไม่ หรือลิงค์ที่เราเชื่อมโยงไปภายนอกยังใช้ได้หรือไม่ หรืออาจมีบริการตอบคำถาม หรืออีเมลที่มีผู้ฝากไว้อย่างสม่ำเสมอ (ประเวศน์ วงศ์คำชัย, 2550 : 60-64)

7. ภาษาที่ใช้ในการพัฒนาโปรแกรม

7.1 ภาษา HTML

HTML ย่อมาจาก Hypertext Markup Language เป็นหนึ่งในภาษาคอมพิวเตอร์ ที่มีลักษณะเป็นภาษาในเชิงการบรรยายเอกสารไฮเปอร์มีเดีย(Hypermedia Document Description Language) เพื่อเผยแพร่เอกสารในระบบเครือข่ายเวิลด์ไวด์ เว็บ มีโครงสร้างภาษาโดยใช้ตัวกำกับ (Markup Tags) เพื่อทำหน้าที่ควบคุมการแสดงผลข้อมูล รูปภาพ และวัตถุอื่นๆผ่านทางโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ ซึ่งในแต่ละตัวกำกับจะมีส่วนขยายเพื่อควบคุมการแสดงผล

การสร้างไฟล์ HTML จะต้องอาศัยโปรแกรมที่มีคุณสมบัติเป็นเท็กซ์เอดิเตอร์(Text editor) โดยใช้สำหรับเขียนคำสั่งต่าง ๆ ที่ต้องการแสดงผลทางจอภาพ และเก็บเป็นไฟล์โดยมีนามสกุล .html หรือ .htm (โอฬาริก สุรินตะ. 2548)

โครงสร้างของภาษา HTML แบ่งออกเป็น 4 ส่วนหลัก ดังนี้

```
<HTML>
<Head>
<TITLE>หัวข้อเว็บเพจ</TITLE>
</HEAD>
<BODY>

ส่วนที่มีเนื้อหาและข้อมูลเกี่ยวกับ Link ที่ปรากฏในเว็บเพจ

<BODY>
</HTML>
```

7.2 ภาษา CSS

CSS ย่อมาจาก Cascading Style Sheets เป็นภาษาที่ใช้สำหรับตกแต่งรูปแบบการแสดงผลของเว็บไซต์ให้สวยงามด้วยการกำหนดสไตล์การตกแต่งและนำไปใช้งานกับทุกเว็บเพจทุกหน้าที่เขียนขึ้นด้วยภาษา HTML ได้ ทำให้สามารถกำหนดรูปแบบการตกแต่งเว็บเพจทั้งหมดให้แสดงผลออกมาในสไตล์เดียวกัน เป็นภาษาที่มีรูปแบบการเขียน Syntax ที่เฉพาะ และถูกกำหนดมาตรฐานโดย W3C (World Wide Web Consortium) เช่นเดียวกับ HTML และ XHTML ใช้สำหรับตกแต่งเอกสาร HTML/ XHTML ให้มีหน้าตา สี สัน ตัวอักษร เส้นขอบ พื้นหลัง ระยะห่าง ฯลฯ อย่างที่เราต้องการ ด้วยการกำหนดคุณสมบัติให้กับ Element ต่างๆ ของ HTML เช่น <body>, <p>, <h1> เป็นต้น (สังวณ อัครไวยวสิน. 2556 : 283-396)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมิตรา ทองพูล. (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องวัฒนธรรมกลองยาว : การแข่งขัน การอนุรักษ์ และพัฒนาเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมอำเภอวาปีปทุม จังหวัด มหาสารคาม การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของกลองยาว และการละเล่นกลองยาวอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาของ กลองยาวและการละเล่นการแข่งขันทาง วัฒนธรรมกลองยาวที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคม และ วัฒนธรรม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนา กลอง ยาว และการละเล่น กลองยาว อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยการศึกษาจากเอกสารและ ข้อมูลภาคสนาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 125 คน ผลการศึกษาพบว่า การละเล่นกลอง ยาวของชาวอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เกิดขึ้นมาตั้งแต่โบราณและเล่นสืบทอดกันมาโดยตลอด จนกระทั่งมานิยมเล่นกันมากเมื่อมีการประกวด กลองยาวในงานประเพณีออนซอนกลองยาวชาววาปี ของดีพื้นบ้านเมื่อปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา

ยุทธศิลป์ จุฑาวิจิตร. (2555 : 60) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบเว็บไซต์การอนุรักษ์และฟื้นฟู และการพัฒนารูปแบบการแสดงกลองยาวอีสานเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น กรณีศึกษาเว็บไซต์ ภาควิชา วัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยทำการศึกษาลักษณะเว็บไซต์ที่นักศึกษา ต้องการแล้วออกแบบเว็บไซต์ ความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการ แสดงกลองยาวอีสาน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการแสดงกลองยาวอีสาน และเพื่อศึกษาการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนารูปแบบการแสดงกลองยาวอีสาน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยกำหนด พื้นที่การวิจัย ได้แก่คณะกลองที่ปรากฏใน 4 จังหวัด จังหวัดละ 3 คณะ ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร และอุบลราชธานี รวม 12 คณะ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตาม ความมุ่งหมาย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจอันดับที่หนึ่งคือ เว็บไซต์ที่มีความ สมบูรณ์พร้อมในด้านเนื้อหาเป็นหลัก ส่วนอันดับสองเป็นเรื่องของการออกแบบเว็บไซต์ที่มีลักษณะเรียบ ง่าย ใช้สีที่สื่อถึงความร่วมสมัย อันดับสามด้านตัวอักษรและการจัดรูปแบบข้อความ โดยสรุปกลองยาว ของชาวอีสานเฉพาะชาวอีสานมีเอกลักษณ์ที่สำคัญประกอบไปด้วย น้ำเสียงที่เป็นจุดเด่นภายในตัว จังหวะที่ตั้งเดิมของการตี ส่วนจังหวะก็เป็นไปอย่างเรียบง่าย

ประพัฒน์ ศรีสวัสดิ์. (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการการออกแบบ เว็บไซต์ สำนักศิลปะและวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผลการวิจัยพบว่า เว็บไซต์เดิมของสำนักนั้นไม่สามารถที่สมัครสมาชิกได้และยังไม่มีหัวข้อกระทู้ และการใส่ข่าวสารใหม่ๆ ก็ยังทำได้ยาก ในการออกแบบใหม่จะใช้โปรแกรมที่สามารถทำการเพิ่มข้อมูลข่าวสารได้ง่าย และยังสามารถสมัครสมาชิกและหัวข้อกระทู้ได้ และเพื่อให้หน้าเว็บมีความน่าสนใจจึงได้ทำการออกแบบหน้าเว็บใหม่ ในการออกแบบหน้าเว็บนั้นจะเน้นให้สื่อถึงศิลปะและวัฒนธรรมไทยเป็นหลักทั้งการใช้ภาพประกอบ โทนสี และลวดลายที่เน้นความเป็นไทย ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาสื่อถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และการออกแบบให้เว็บไซต์ใช้งานได้ง่ายเป็นสิ่งสำคัญและมีผลต่อประสิทธิภาพในการใช้งานและความพึงพอใจของผู้ใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

ในการการพัฒนาเว็บไซต์ เรื่อง กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุมจังหวัดมหาสารคามผู้ศึกษาค้นคว้า มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูล
2. การออกแบบเว็บไซต์
 - 2.1 การออกแบบผังเว็บไซต์
 - 2.2 การออกแบบหน้าเว็บไซต์
3. การพัฒนาเว็บไซต์
4. การประเมินความพึงพอใจ
 - 4.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
 - 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

จากการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการลงพื้นที่สัมภาษณ์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลและรูปภาพ นำมาใส่ในเว็บไซต์ดังนี้

1. ประวัติคณะกลองยาว
2. การเข้าร่วมแข่งขัน
3. โอกาสที่ใช้ในการแสดง
4. การไหว้ครู
5. เครื่องแต่งกาย
6. เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง
7. จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง
8. วิธีการการผลิตกลองยาว

การออกแบบหน้าเว็บไซต์

1. การกำหนดเป้าหมายและวางแผนดำเนินการ

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม

1.1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม

1.2 กลุ่มเป้าหมาย

บุคคลทั่วไปที่สนใจเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม และทำการตอบแบบสอบถามออนไลน์ตามระยะเวลาที่กำหนด

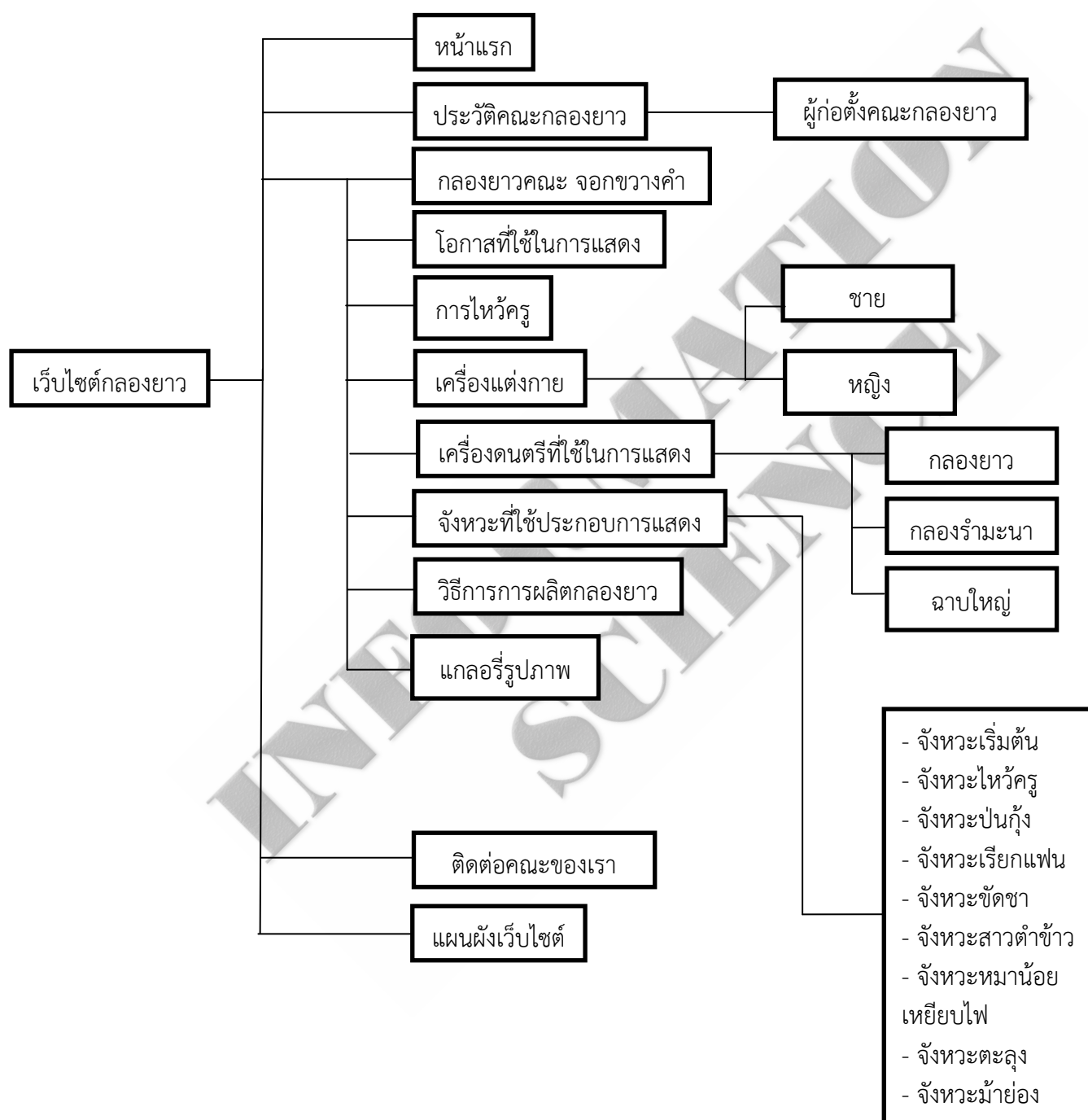
1.3 การจัดเตรียมทรัพยากรซอฟต์แวร์ต่างๆ ในการจัดทำเว็บไซต์ มีดังนี้

1.3.1 โปรแกรม Adobe Photoshop CS6 ใช้ในการตัดต่อรูปภาพ รวมทั้งออกแบบพื้นหลังและเมนูต่างๆที่จะนำมาใช้ในการสร้างเว็บไซต์

1.3.2 โปรแกรม Adobe Dreamweaver CS6 เป็นโปรแกรมสำหรับออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์

1.3.3 โปรแกรม Adobe Flash Professional CS6 ใช้ในการสร้างมัลติมีเดียและภาพกราฟิกภาพเคลื่อนไหวต่างๆบนเว็บไซต์

การออกแบบแผนผังเว็บไซต์ (site map) แผนผังเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคามมีดังนี้

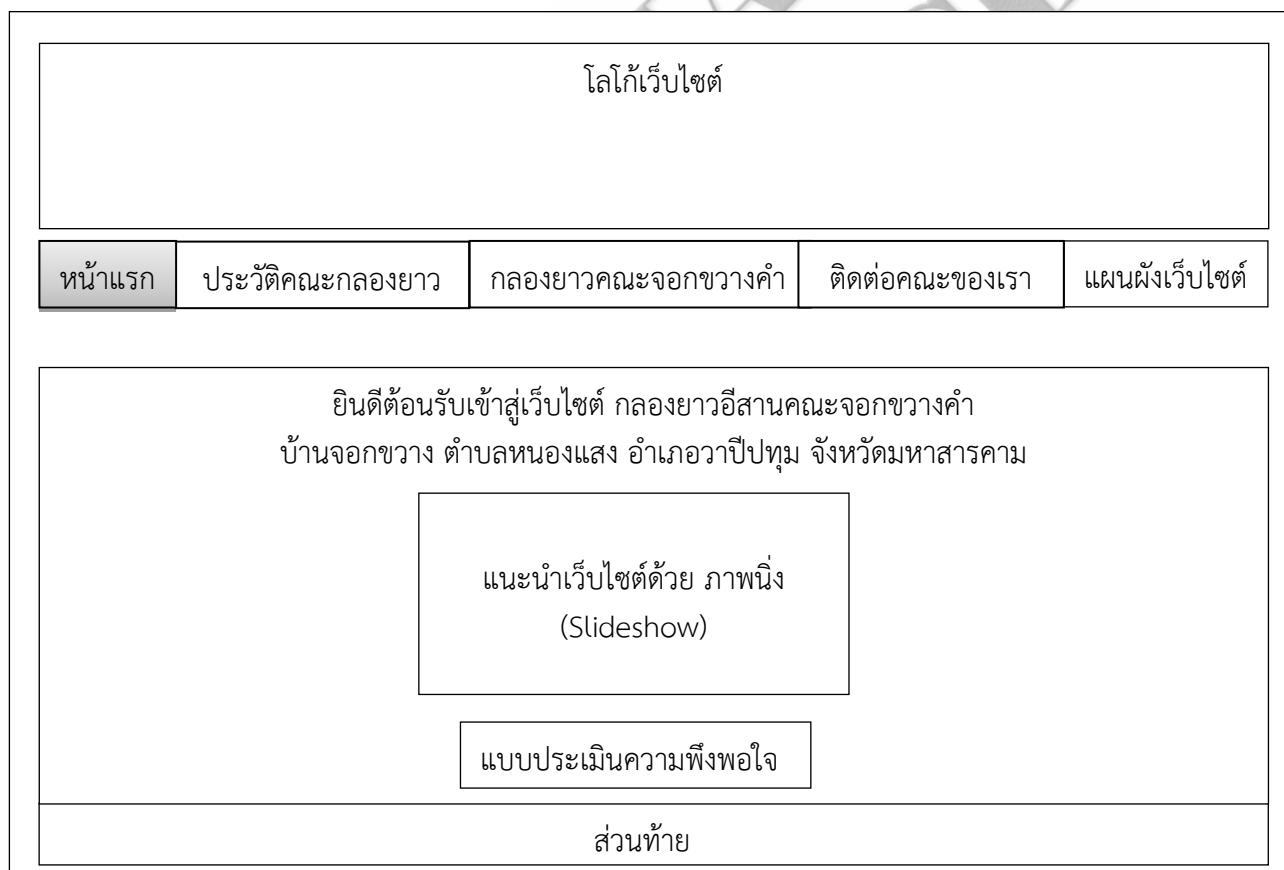
ภาพประกอบ 29 การออกแบบแผนผังของเว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ

จากภาพประกอบที่ 30 แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของหน้าเว็บไซต์ กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ ประกอบไปด้วยหน้าหลักเกี่ยวกับ ประวัติคณะกลองยาว กลองยาวคณะจอกขวางคำกระดาน คิวงานโดยแต่ละหัวข้อมีเมนูย่อยๆ ออกไปอีกและสามารถคลิกเมนูย่อยๆ เพื่อเลือกชม เนื้อหาภายในได้

2.1 การออกแบบหน้าจอ (Screen Design)

การออกแบบเว็บไซต์ กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำในหน้าจอของเว็บไซต์จะมีขนาดเว็บไซต์ความกว้าง 1024 Pixels ความยาวของเว็บไซต์ขึ้นอยู่กับข้อมูลในแต่ละหน้า ในส่วนของ Header ด้านบนตรงกลางเป็น Logo พื้นหลังเขียนว่ากลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำบ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นตัวอักษรส่วนที่ใช้เชื่อมโยงไปยังส่วนต่างๆ ของเว็บไซต์จะเป็นปุ่มกดอยู่ใต้ Header ออกแบบให้เป็นส่วนเดียวกัน พื้นหลังใช้เป็นรูปภาพกลองยาว Footer บอกชื่อผู้จัดทำ กำหนดใช้รูปแบบนี้ทุกหน้า

2.1.1 การออกแบบหน้าแรกของเว็บไซต์ ดังภาพประกอบ 30

ภาพประกอบที่ 30 โครงร่างหน้าแรกเว็บไซต์

จากภาพประกอบที่ 30 แสดงให้เห็นถึงหน้าแรกของเว็บไซต์ ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ ส่วนโลโก้แนะนำเว็บไซต์ด้วย flash และภาพนิ่งเข้าสู่หน้าหลักและส่วนท้าย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1.1 ส่วนโลโก้ ประกอบด้วยโลโก้เว็บไซต์จะเป็นรูปกลองยาว

2.1.1.2 ส่วนแนะนำเว็บไซต์ด้วย จะเป็นภาพ Slideshow นำเสนอคณะกลองยาว

2.1.2 ประวัติคณะกลองยาว ดังภาพประกอบที่ 31

โลโก้เว็บไซต์				
หน้าแรก	ประวัติคณะกลองยาว	กลองยาวคณะจอกว้างคำ	ติดต่อคณะของเรา	แผนผังเว็บไซต์
- ผู้ก่อตั้งคณะกลองยาว เนื้อหา ส่วนท้าย				

ภาพประกอบ 31 โครงร่างหน้าจอประวัติคณะกลองยาว

จากภาพประกอบ 31 แสดงให้เห็นถึงหน้า ประวัติคณะกลองยาว ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วนหลัก ได้แก่ โลโก้ เมนูต่างๆ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย ซึ่งมีรายละเอียดประกอบดังต่อไปนี้

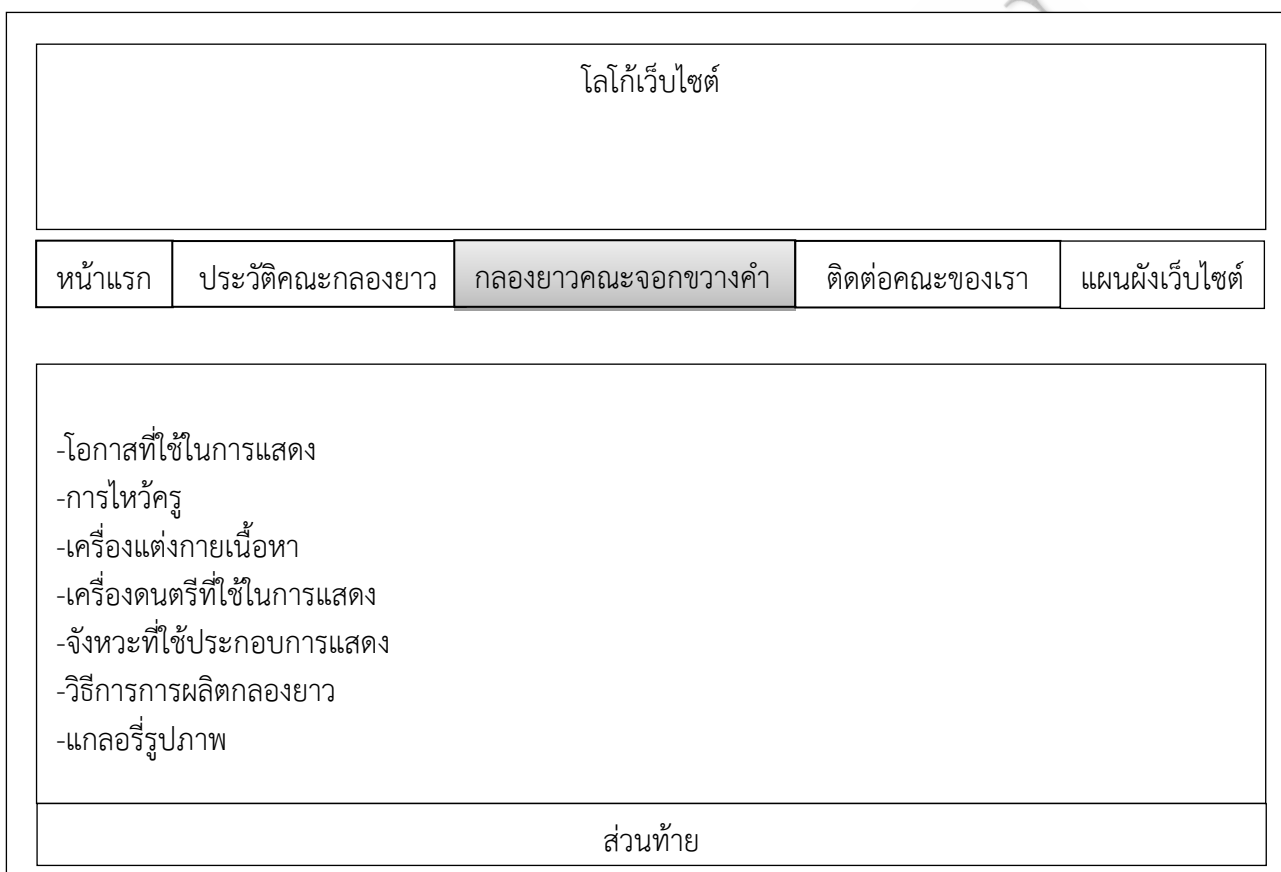
2.1.2.1 ส่วนโลโก้ ประกอบด้วย โลโก้เว็บไซต์

2.1.2.2 ส่วนเมนูต่างๆ ประกอบด้วย หน้าแรก ประวัติคณะกลองยาว กลองยาวคณะจอกว้าง คำติดต่อคณะของเราแผนผังเว็บไซต์และเมื่อคลิกที่เมนูย่อยต่างๆจะเป็นลิงค์เข้าไปสู่ข้อมูลนั้น

2.1.2.3 ส่วนเนื้อหา ภายใต้วงลุ่ม ประวัติคณะกลองยาว

2.1.2.4 ส่วนท้าย ประกอบด้วย ข้อความ Copyright © 2015 by Chalermpong Ruamjid

2.1.3 กลองยาวคณะจอกขวางคำดั่งภาพประกอบ 32

ภาพประกอบ 32 โครงร่างหน้าจอกกลองยาวคณะจอกขวางคำ

จากภาพประกอบ 32 แสดงให้เห็นถึงหน้า กลองยาวคณะจอกขวางคำ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วนหลัก ได้แก่ โลโก้ เมนูต่างๆ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย ซึ่งมีรายละเอียดประกอบดังต่อไปนี้

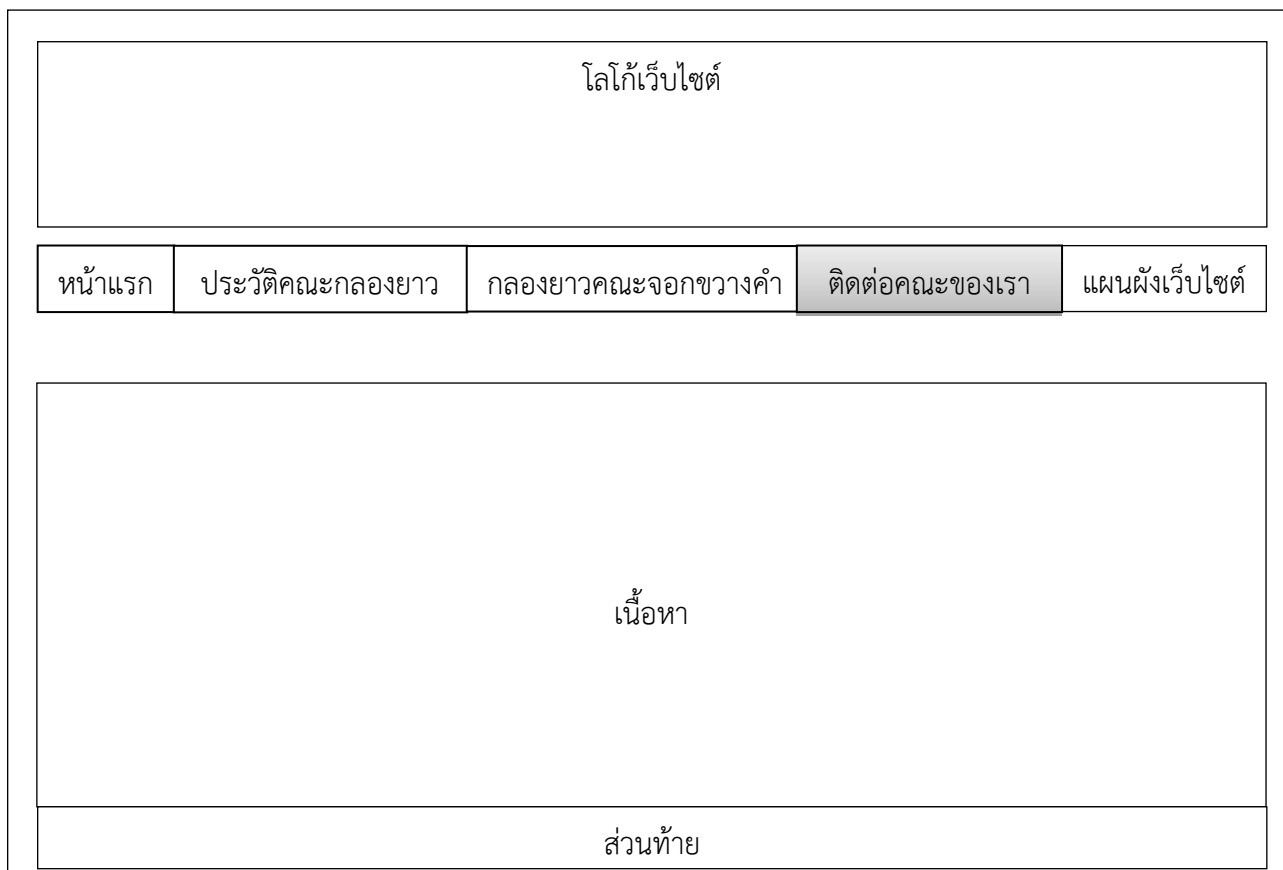
2.1.3.1 ส่วนโลโก้ ประกอบด้วย โลโก้เว็บไซต์

2.1.3.2 ส่วนเมนูต่างๆ ประกอบด้วย หน้าแรก ประวัติคณะกลองยาว กลองยาวคณะจอกขวาง คำติดต่อคณะของเราแผนผังเว็บไซต์และเมื่อคลิกที่เมนูย่อยต่างๆจะเป็นลิงค์เข้าไปสู่ข้อมูลนั้น

2.1.3.3 ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย กลองยาวคณะจอกขวางคำ โอกาสที่ใช้ในการแสดง การไหว้ครูเครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง วิธีการการผลิตกลองยาว แกลลอรี่รูปภาพ

2.1.3.4 ส่วนท้าย ประกอบด้วย ข้อความ Copyright © 2015 by Chalermpong Ruamjid

2.1.4 ติดต่อคณะของเราดังภาพประกอบ 33

ภาพประกอบ 33 โครงร่างหน้าจอดีติดต่อคณะของเรา

จากภาพประกอบ 33 แสดงให้เห็นถึงหน้า กลองยาวคณะจอกขวงคำ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วนหลัก ได้แก่ โลโก้ เมนูต่างๆ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย ซึ่งมีรายละเอียดประกอบดังต่อไปนี้

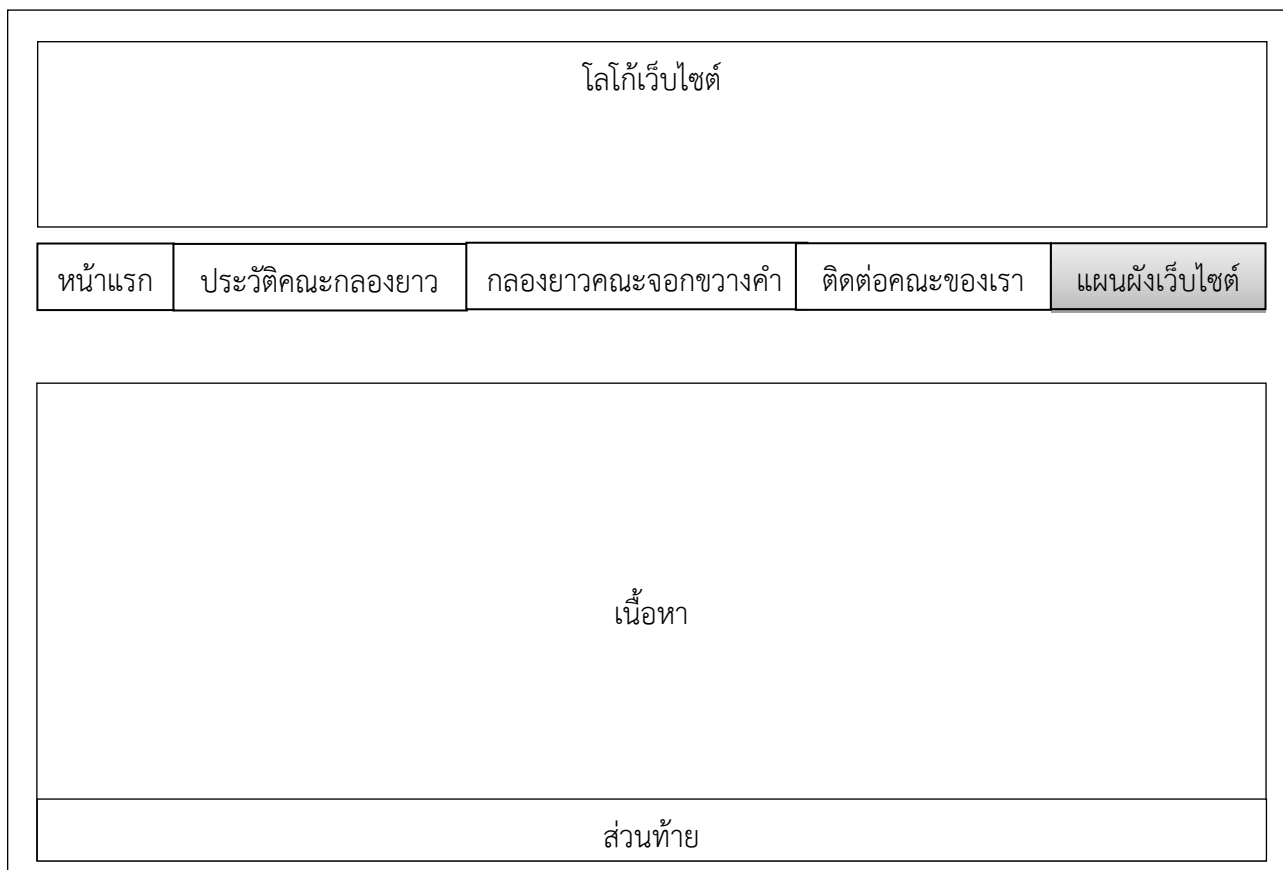
2.1.4.1 ส่วนโลโก้ ประกอบด้วย โลโก้เว็บไซต์

2.1.4.2 ส่วนเมนูต่างๆ ประกอบด้วย หน้าแรก ประวัติคณะกลองยาว กลองยาวคณะจอกขวง คำติดต่อคณะของเราแผนผังเว็บไซต์และเมื่อคลิกที่เมนูย่อยต่างๆจะเป็นลิงค์เข้าไปสู่ข้อมูลนั้น

2.1.4.3 ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย แผนที่ google street view และข้อมูลการติดต่อต่างๆ

2.1.4.4 ส่วนท้าย ประกอบด้วย ข้อความ Copyright © 2015 by Chalermpong Ruamjid

2.1.5 แผนผังเว็บไซต์ดังภาพประกอบ 34

ภาพประกอบ 34 โครงร่างหน้าจoplanผังเว็บไซต์

จากภาพประกอบ 34 แสดงให้เห็นถึงหน้า แผนผังเว็บไซต์ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วนหลัก ได้แก่ โลโก้ เมนูต่างๆ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย ซึ่งมีรายละเอียดประกอบดังต่อไปนี้

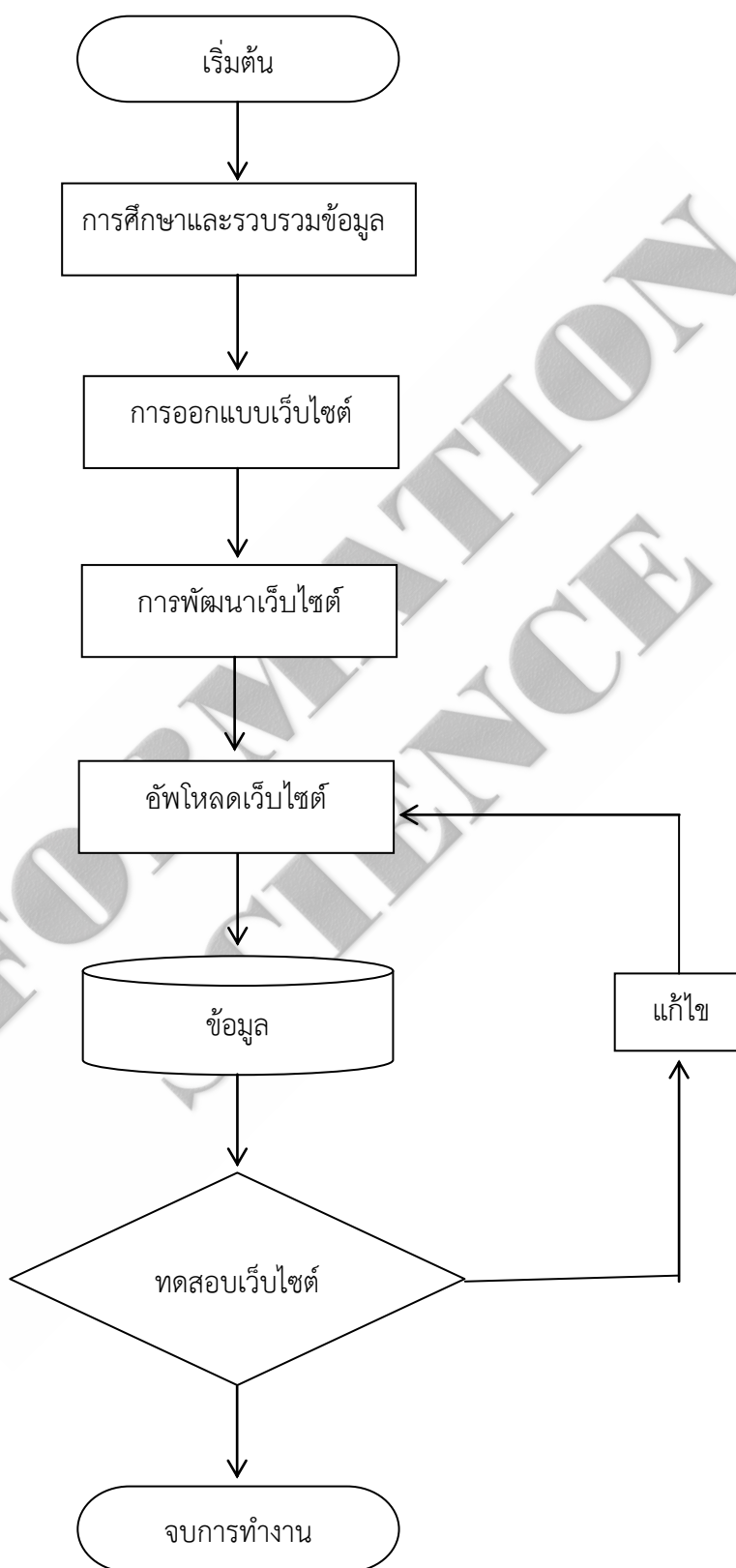
2.1.5.1 ส่วนโลโก้ ประกอบด้วย โลโก้เว็บไซต์

2.1.5.2 ส่วนเมนูต่างๆ ประกอบด้วย หน้าแรก ประวัติคณะกลองยาว กลองยาวคณะจอกขวาง คำติดต่อคณะของเราแผนผังเว็บไซต์และเมื่อคลิกที่เมนูย่อยต่างๆจะเป็นลิงค์เข้าไปสู่ข้อมูลนั้น

2.1.5.3 ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย แผนผังเว็บไซต์

2.1.5.4 ส่วนท้าย ประกอบด้วย ข้อความ Copyright © 2015 by Chalermpong Ruamjid

Flowchart ขั้นตอนการทำงานของเว็บไซต์เรื่อง กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ

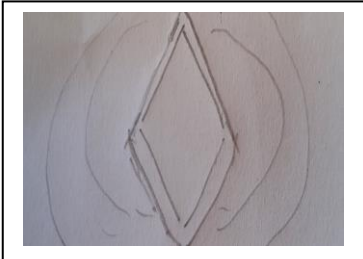

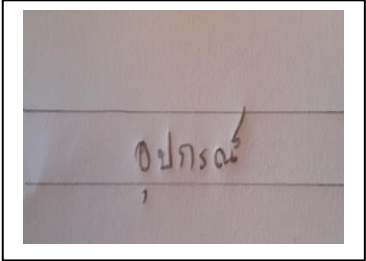
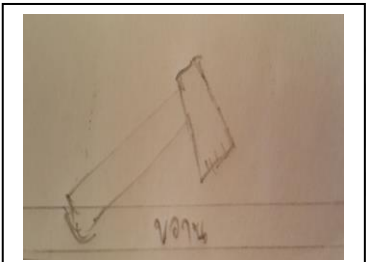
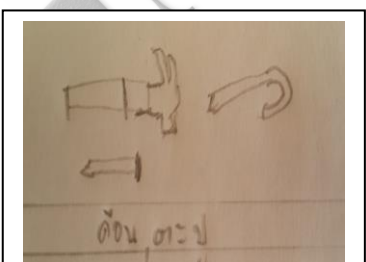
ภาพประกอบ 35 แผนผังการเข้าใช้งานเว็บไซต์ (Flowchart) เรื่อง กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ

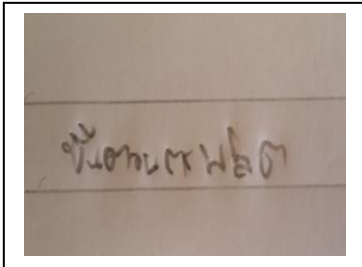
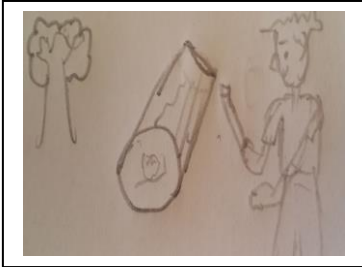
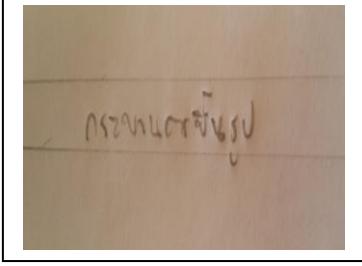
3. ออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard)

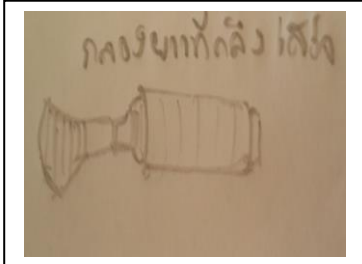
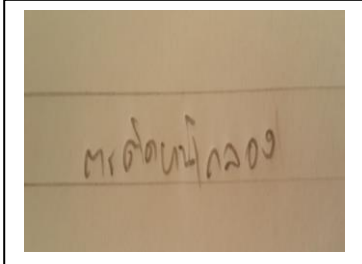
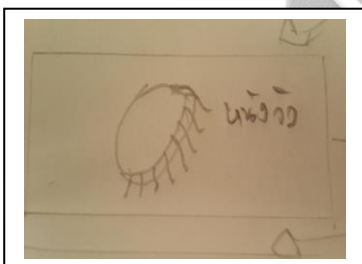
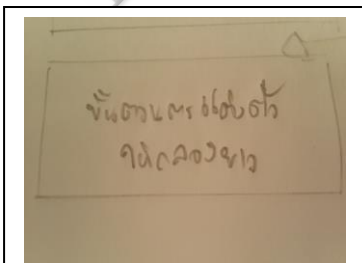
แสดงแบบโครงสร้างตารางการออกแบบโครงเรื่องวิดีโอที่นำมาประกอบในเว็บไซต์
 กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม

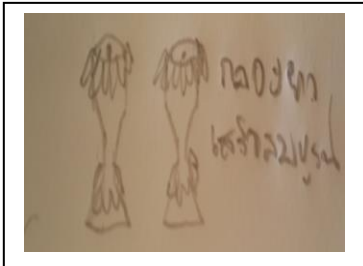
3.1 การออกแบบออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การผลิตกลองยาว

Storyboard	Screenplay	Script
 	อินโฟกราฟฟิคขึ้นมาว่า “การผลิตกลองยาว” แล้วหายไป	-

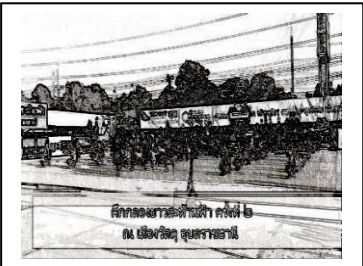
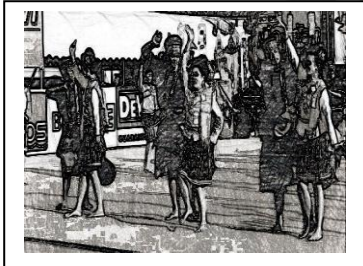
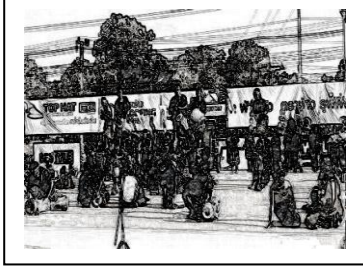
Storyboard	Screenplay	Script
   	ภาพตัดมาแล้วขึ้นตัวอักษร ว่า “ขั้นตอนการเลือกอุปกรณ์” และหายไป จะมีรูปภาพอธิบาย เกี่ยวกับอุปกรณ์และวิธีการผลิต กลองยาว	บรรยายอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต กลองยาว ลวดสั้น, ลวดยาว, ขวน ค้อน, ตะปู, ฆะแล็กทำไม้, น้ำยาทา ไม้ยูรีเทน, หนังสั้วแก้วตัวเมีย, - ขั้นตอนการผลิตกลองยาว แบ่งได้ 3 ขั้นตอนดังนี้ - ทำการถากเปลือกไม้ออกเหลือ ขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลาง 12 นิ้ว - ถากรูปตัวกลองยาวตามแบบ - การบวนการขึ้นรูป - ทำการกลึงกลองยาวเพื่อขึ้นรูป - การติดหน้ากลอง - นำหนังสั้วตากแดดแห้งนิ่วัดเส้น ผ่านศูนย์กลางประมาณ 15 นิ้วตัด เป็นวงกลมโดยให้เหลือขอบ - เจาะรูหนังสั้วตามขอบที่ขีดเส้นไว้ เมื่อเจาะรูเสร็จแล้วนำเชือกมา ร้อยโดยใส่ระหว่างรู - กลองที่กลึงเสร็จแล้ว - ขั้นตอนการแต่งตัวให้กลองยาว - นำเสื้อกลองที่ตัดไว้มาใส่ - กลองยาวเสร็จสมบูรณ์

Storyboard	Screenplay	Script
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย อุปกรณ์ ชะแล้งทำไม้ และ น้ำยาอุดริเทน	- ชะแล้งทำไม้ และ น้ำยาอุดริเทน
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย อุปกรณ์หนัง วัวแก้ตัวเมียว	- หนังวัวแก้ตัวเมียว
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย ขั้นตอนการ ผลิต	
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย การตัดต้นไม้ เพื่อใช้ในการสร้างกลองยาว	- การตัดต้นไม้เพื่อใช้ในการสร้าง กลองยาว
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย กระบวนการ ขึ้นรูป	

Storyboard	Screenplay	Script
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย ทำการกลึง กลองยาว	- ทำการกลึงกลองเพื่อขึ้นรูป
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย กลองยาวที่ กลึงเสร็จ	- กลองยาวที่กลึงเสร็จเรียบร้อยแล้ว
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย การติดหนัง กลองยาว	
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย หนังกลอง	- อธิบายการติดหนังกลองยาว
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย การแต่งตัวให้ กลองยาว	

Storyboard	Screenplay	Script
	ตัดมาที่ภาพอธิบาย กลองยาวที่เสร็จสมบูรณ์	- กลองยาวเสร็จสมบูรณ์

3.2 การออกแบบออกแบบโครงเรื่อง (Storyboard) การแสดงกลองยาวคณะจากขวางคำ

Storyboard	Screenplay	Script
  	อินโทรกราฟิกขึ้นมา ว่า “ศึกกลองยาวสะพานฟ้า ครั้งที่ 2 ณ เมืองวิสตุ อุบลราชธานี” แล้วหายไป จะตัดภาพเขากการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบ	

การพัฒนาเว็บไซต์

ในขั้นตอนการสร้างเว็บไซต์ซึ่งมี 8 ขั้นตอน ดังนี้ (กนกศักดิ์ ชิมตระกูล. 2543)

1. วางแผนการออกแบบเนื้อหารายละเอียดโครงสร้างเว็บไซต์
2. เตรียมข้อมูลในการจัดทำเว็บไซต์
 - 2.1 ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 สัมภาษณ์ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องกลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดมหาราชคาม ได้แก่ ประวัติความเป็นมา วิธีการผลิตกลองยาว ตามขอบเขตที่กำหนดเนื้อหาและนำมาสรุปเนื้อหา
3. ศึกษาเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเว็บไซต์
4. สร้างเว็บไซต์ โดยใช้โปรแกรม Dreamweaver เป็นเครื่องมือในการสร้างเว็บเพจแบบเสมือนจริง โดยไม่ต้องเขียนภาษา HTML ในการสร้างเว็บไซต์โดยรวบรวมเนื้อหาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดมหาราชคาม ที่จะนำมาสร้างเว็บ แล้วนำมาจัดหมวดหมู่และลำดับเนื้อหา ก่อนลง ตัดส่วนที่ไม่จำเป็นออกแล้วทำการสร้างเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดมหาราชคาม
5. นำเสนอเนื้อหาที่ผ่านการวิเคราะห์ ตรวจสอบอย่างถูกต้องแล้ว นำมาลงในเว็บไซต์ที่จัดทำ การออกแบบไว้แล้ว อาจจะใช้โปรแกรมสนับสนุนการสร้างเว็บช่วยในการออกแบบสีและเทคนิคต่างๆ ในการนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น
6. ทดลองใช้งาน หลังจากการสร้างเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดมหาราชคาม แล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการทดลองใช้เว็บไซต์ก่อนที่จะนำไปใช้จริง
7. การตรวจสอบ จะต้องกระทำอยู่ตลอดเวลาในแต่ละขั้นตอนของการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์เพื่อความปลอดภัยในเว็บ ซึ่งในการทดลองใช้เว็บจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นเพื่อใช้ได้จริง
8. ตรวจสอบด้านการออกแบบเว็บไซต์ ให้อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการทำเว็บไซต์ เสนอแนะเกี่ยวกับการทำเว็บไซต์

การประเมินความพึงพอใจ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่สนใจเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวงคำ บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินผลได้แก่ บุคคลทั่วไปที่สนใจเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์เว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวงคำ บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม และทำการตอบแบบสอบถามออนไลน์ ระหว่างวันที่ 8 ถึง 17 พฤศจิกายน 2558

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเว็บ

2.1 ผู้ศึกษาสร้างเว็บไซต์เว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวงคำ บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ผู้ศึกษาสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับผู้เข้ามาชมเว็บไซต์เว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวงคำ บ้านจอกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับข้อคำถาม ดังนี้

2.2.1.1 ด้านเนื้อหา

2.2.1.1.1 ข้อมูลมีความชัดเจนถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันสมัย

2.2.1.1.2 ปริมาณเนื้อหาไม่เพียงพอกับความต้องการ

2.2.1.1.3 การจัดลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย

2.2.1.1.4 การจัดหมวดหมู่เนื้อหาช่วยให้การค้นหา

2.2.1.1.5 ข้อความที่ใช้ในเว็บไซต์ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

2.2.1.1.6 เนื้อหากับรูปภาพมีความสอดคล้องกัน

2.2.1.1.7 เนื้อหากับวิดีโอมีความสอดคล้องกัน

2.2.1.2 ด้านการออกแบบเว็บไซต์และการจัดรูปแบบเว็บไซต์

2.2.1.2.1 การจัดรูปแบบในเว็บไซต์ต่อการอ่านและการใช้งาน

2.2.1.2.2 หน้าโฮมเพจมีความสวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ

2.2.1.2.3 สีสีในการออกแบบเว็บไซต์มีความเหมาะสม

2.2.1.2.4 สีพื้นหลังกับสีตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน

2.2.1.2.5 ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร มีความสวยงามและอ่านได้ง่าย

2.2.1.2.6 มีความเร็วในการแสดงภาพ ตัวอักษร และข้อมูลต่างๆ

2.2.1.2.7 ความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ มีการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ผ่านหลายช่องทาง เช่น Facebook เพจ ชมรม คนอีกดนตรีอีสาน เป็นต้น

3.2 กำหนดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 1 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจเว็บไซต์เว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอขวงคำ บ้านจอขวง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดการให้คะแนนความพึงพอใจและใช้ค่าความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ ระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้คำนวณหาค่ากลางของระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

5.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้คำนวณหาค่าความแตกต่างภายในกลุ่มของข้อมูล เป็นค่าเฉลี่ยของข้อมูลแต่ละตัวที่กระจายออกมาจากค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$$S.D. = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n - (n - 1)}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนของประชากร

n แทน จำนวนคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

$\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของกลุ่มยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

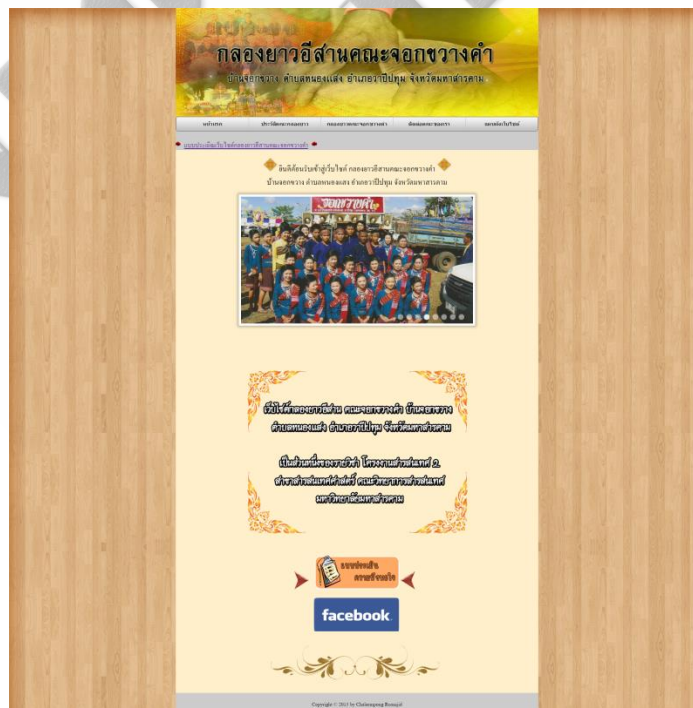
การพัฒนาเว็บไซต์ กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ผลการพัฒนาเว็บไซต์ กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม
2. ผลการวิเคราะห์พึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์

1. ผลการพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม

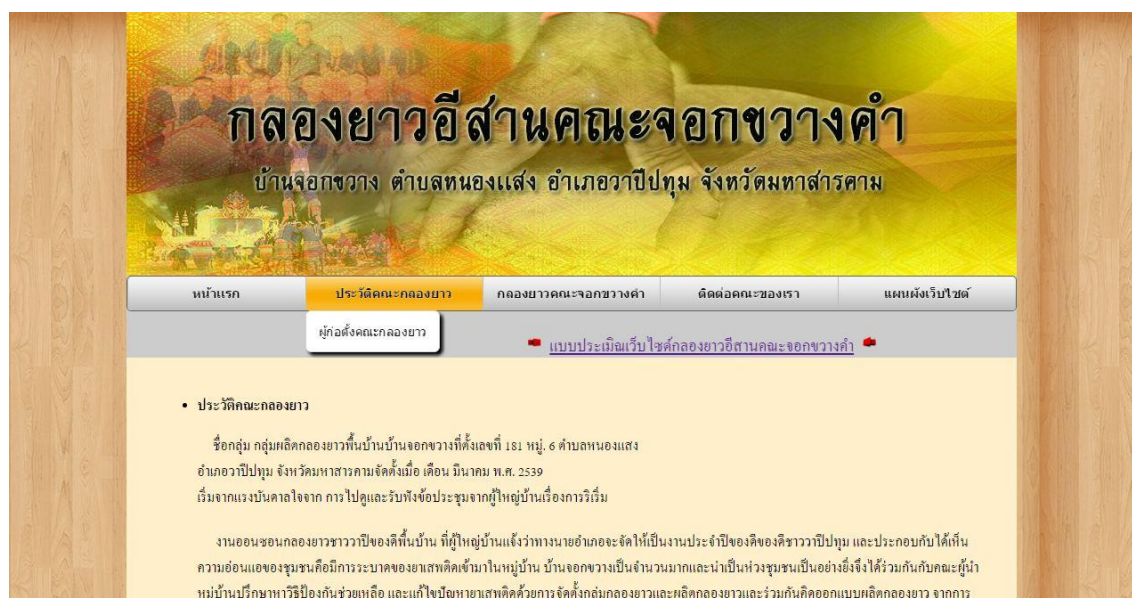
ผลการพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. หน้าแรก ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนหัวเว็บไซต์จะเป็นแบนเนอร์ ส่วนเมนู ประกอบด้วย หน้าแรก ประวัติคณะกลองยาวกลองยาวคณะจอกขวางคำติดต่อคณะของเรา และแผนผังเว็บไซต์ เพื่อให้ผู้เข้าชมเว็บไซต์ได้คลิกเข้าสู่เมนูย่อยอื่นๆ ได้ ส่วนเนื้อหา จะมี ข้อความยินดีต้อนรับเมื่อเข้าชมเว็บไซต์ รูปภาพสไลด์ปุ่มประเมินเว็บไซต์ และส่วนท้ายเว็บไซต์จะบอกรายละเอียดผู้จัดทำเว็บไซต์

ภาพประกอบ 36 หน้าแรกของเว็บไซต์

2. หน้าประวัติความเป็นมาคณะกลองยาว จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของคณะของกลองยาว และรูปภาพคณะกลองยาว

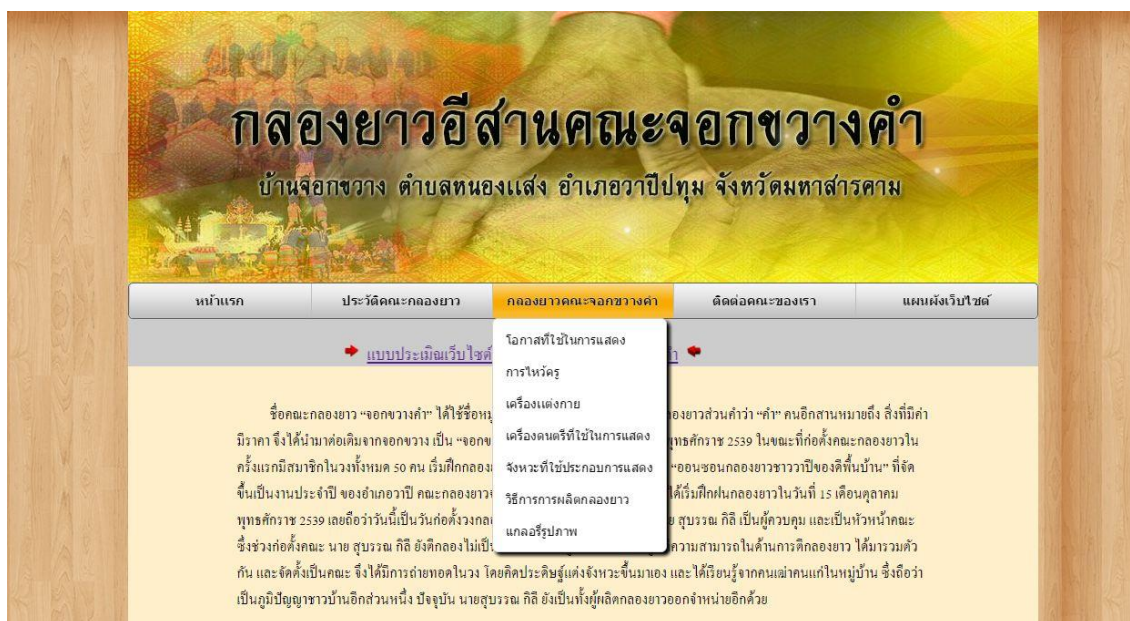
ภาพประกอบ 37 หน้าเนื้อหาประวัติคณะกลองยาว

3. หน้าเนื้อหาผู้ก่อตั้งคณะกลองยาว จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ ประวัติผู้ก่อตั้งคณะกลองยาวและรูปภาพบุคคล

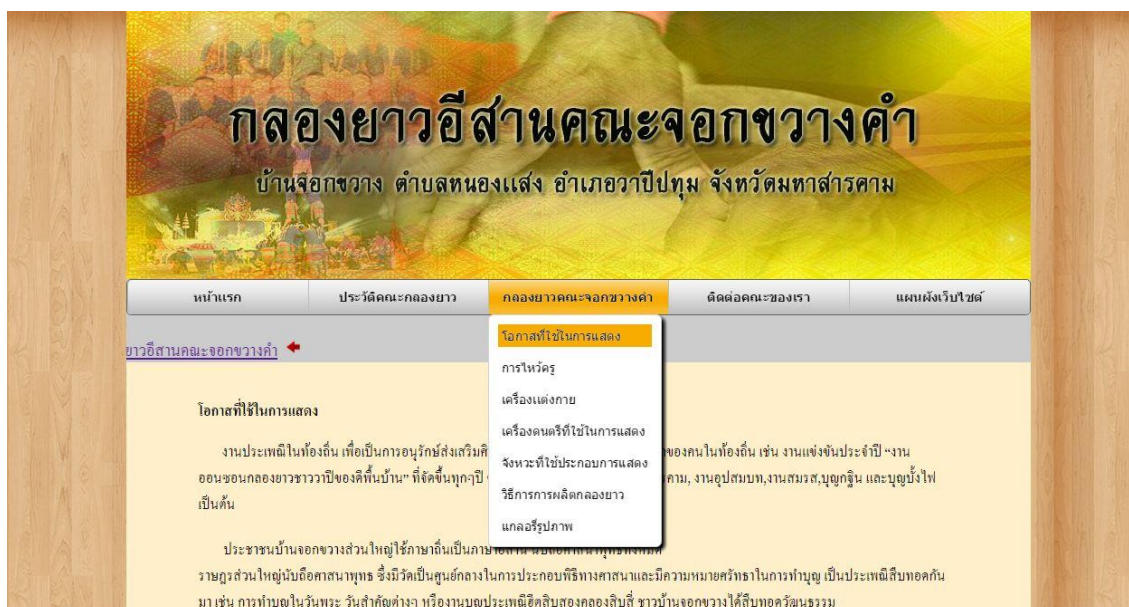
ภาพประกอบ 38 หน้าเนื้อหาผู้ก่อตั้งคณะกลองยาว

4. หน้าเนื้อหาทดลองยาวคณะจอกขวางคำ จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ ที่มาของชื่อคณะทดลองยาวประวัติศาสตร์ชุมชนยาว

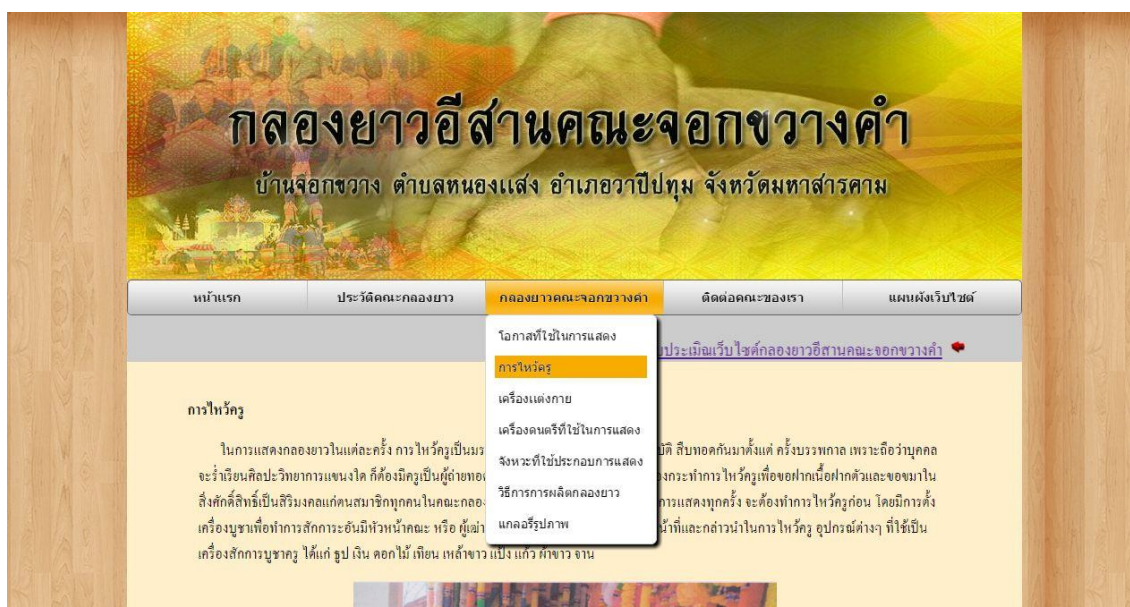
ภาพประกอบ 39 หน้าเนื้อหาทดลองยาวคณะจอกขวางคำ

5. หน้าโอกาสที่ใช้ในการแสดง จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ โอกาสที่ใช้ในการแสดง งานบุญงานประเพณีต่างๆ

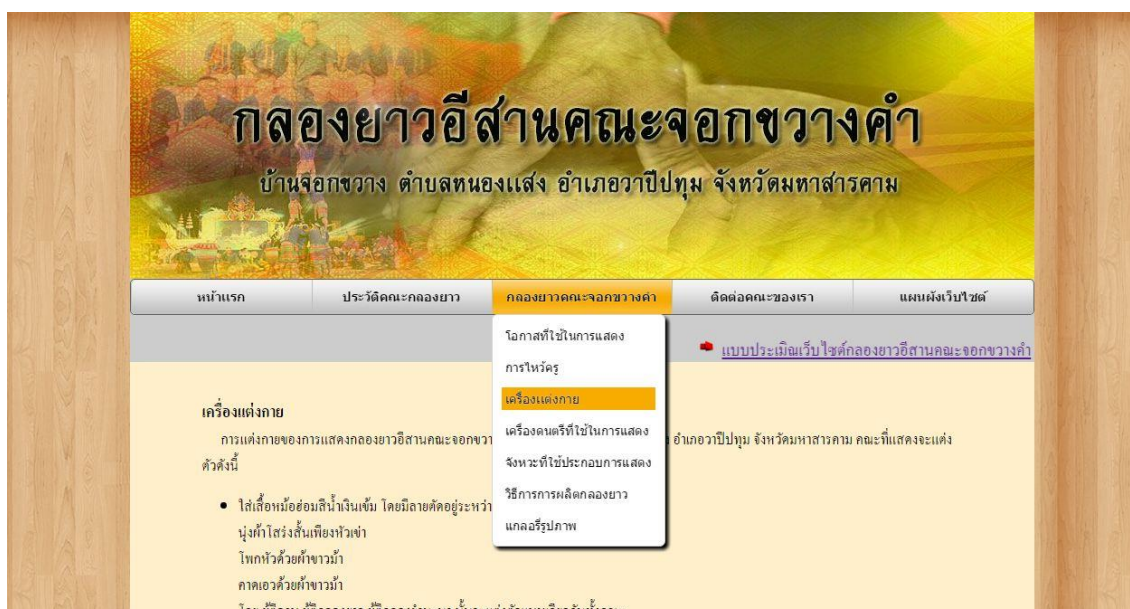
ภาพประกอบ 40 หน้าเนื้อหาโอกาสที่ใช้ในการแสดง

5. หน้าเนื้อหาการไหว้ครูจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ การไหว้ครูก่อนการแสดง การเตรียมอุปกรณ์

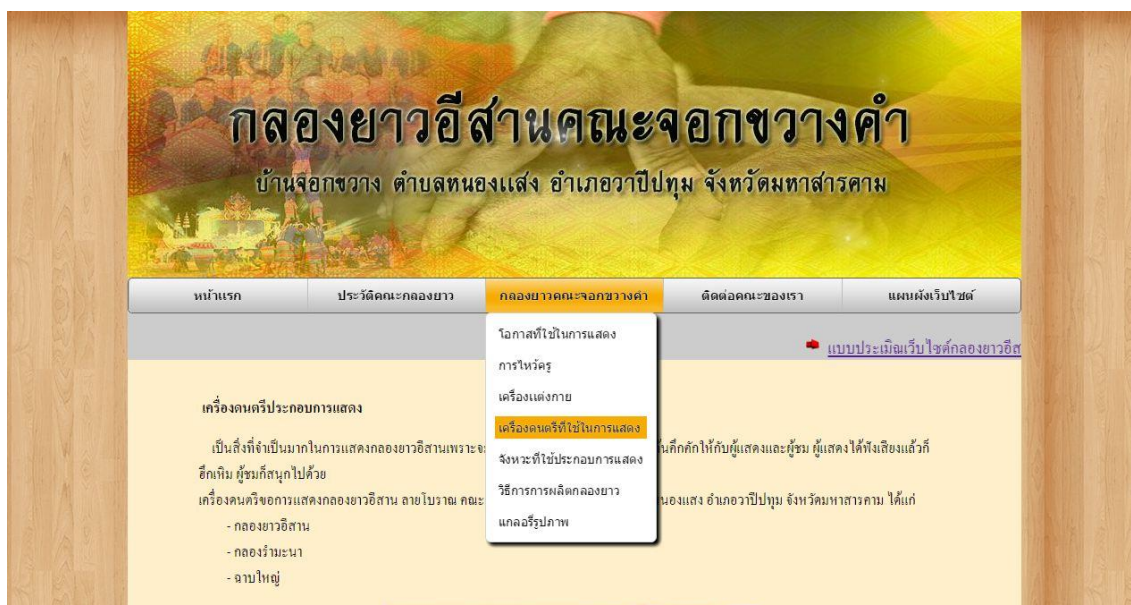
ภาพประกอบ 41 หน้าเนื้อหาการไหว้ครู

6. หน้าเนื้อหาเครื่องแต่งกายจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ การแต่งกายของนักแสดงทั้ง ชาย และหญิง พร้อมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการแต่งตัว

ภาพประกอบ 42 หน้าเนื้อหาเครื่องแต่งกาย

7. หน้าเนื้อหาเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง เช่น กลองยาวอีสาน กลองรำมะนา ฉาบใหญ่ เป็นต้น และแสดงรูปภาพ

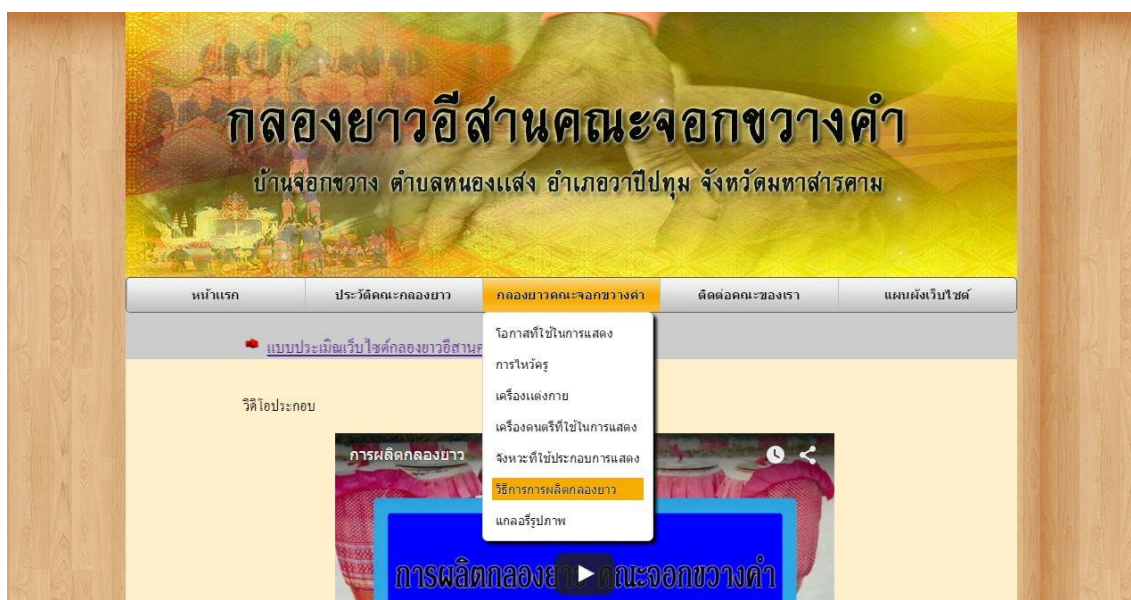
ภาพประกอบ 43 หน้าเนื้อหาเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง

8. หน้าเนื้อหาจังหวะที่ใช้ประกอบการแสดงจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดงพร้อมทั้งวิดีโอแสดงตัวอย่างการแสดง และรูปภาพ

ภาพประกอบ 44 หน้าเนื้อหาจังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง

9. หน้าเนื้อหาวิธีการผลิตกลองยาวจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการผลิตกลองยาว ขั้นตอนกระบวนการผลิตและวิธีทำ พร้อมทั้งแสดงวิดีโอ และรูปภาพ

ภาพประกอบ 45 หน้าเนื้อหาวิธีการผลิตกลองยาว

10. หน้าแกลลอรีรูปภาพจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ การจัดหมวดหมู่รูปภาพตามปี พ.ศ.
(โฟโต้แกลลอรีทามไลน์)

ภาพประกอบ 46 หน้าแกลลอรีรูปภาพ

11. หน้าเนื้อหาติดต่อคณะของเราจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ ที่อยู่ พร้อมเบอร์โทรศัพท์ติดต่อและมีแผนที่ google street view

ภาพประกอบ 47 หน้าเนื้อหาติดต่อคณะของเรา

12. หน้าแผนผังเว็บไซต์ประกอบด้วยโครงสร้างของเว็บไซต์ทั้งหมด ภายในแผนผังเว็บไซต์สามารถเชื่อมโยงไปยังแต่ละหน้าของเว็บไซต์ได้

ภาพประกอบ 48 หน้าแผนผังเว็บไซต์

2. ผลการวิเคราะห์พึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำเว็บไซต์การพัฒนาเว็บไซต์ กลองยาวอีสานคณะจก ขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม เพื่อประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้าชมเว็บไซต์ ซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้าชมเว็บไซต์การพัฒนาเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม ตั้งแต่วันที่ 8 ถึง 17 พฤศจิกายน 2558 โดยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจออนไลน์ จำนวน 35 ชุด ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อการใช้เว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจกขวงคำ

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อเว็บไซต์กลองยาว อีสานคณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จัหวัดมหาสารคาม

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	3.89	0.37	มาก
2. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเว็บไซต์	3.90	0.40	มาก
รวม	3.90	0.38	มาก

จากตาราง 11 ความพึงพอใจ ของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจกขวงคำ พบว่า ผู้ใช้พึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเว็บไซต์ ($\bar{x} = 3.90$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเนื้อหา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$)

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่เข้าชมการใช้เว็บไซต์คลองยาวอีสาน
คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 ข้อมูลมีความชัดเจนถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันสมัย	3.82	0.51	มาก
1.2 ปริมาณเนื้อหาไม่เพียงพอต่อความต้องการ	3.65	0.72	มาก
1.3 การจัดลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	3.91	0.78	มาก
1.4 การจัดหมวดหมู่เนื้อหาช่วยให้การค้นหา	3.62	0.68	มาก
1.5 ข้อความที่ใช้ในเว็บไซต์ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	3.74	0.74	มาก
1.6 เนื้อหากับรูปภาพมีความสอดคล้องกัน	4.28	0.66	มาก
1.7 เนื้อหากับวิดีโอมีความสอดคล้องกัน	4.22	0.68	มาก
รวม	3.89	0.37	มาก

จากตาราง 12 ความพึงพอใจ ของผู้ที่มีต่อเว็บไซต์คลองยาวอีสานคณะจกขวงคำ พบว่า ผู้ใช้พึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหากับรูปภาพมีความสอดคล้องกัน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$) รองลงมาคือ เนื้อหากับวิดีโอมีความสอดคล้องกัน ($\bar{x} = 4.22$) การจัดลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย ($\bar{x} = 3.91$) ข้อมูลมีความชัดเจนถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันสมัย ($\bar{x} = 3.82$) ข้อความที่ใช้ในเว็บไซต์ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ($\bar{x} = 3.74$) ปริมาณเนื้อหาไม่เพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{x} = 3.65$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดหมวดหมู่เนื้อหาช่วยให้การค้นหา ($\bar{x} = 3.62$)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่เข้าชมการใช้เว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะ
จกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการออกแบบ
และการจัดรูปแบบเว็บไซต์

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเว็บไซต์			
2.1 การจัดรูปแบบเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่านและใช้งาน	3.85	0.73	มาก
2.2 หน้าโฮมเพจมีความสวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ	3.91	0.74	มาก
2.3 สีสีนในการออกแบบเว็บไซต์มีความเหมาะสม	3.88	0.93	มาก
2.4 สีพื้นหลังกับสีตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน	3.71	0.78	มาก
2.5 ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร มีความสวยงาม และอ่านได้ง่าย	3.68	0.86	มาก
2.6 มีความเร็วในการแสดงภาพ ตัวอักษร และข้อมูล ต่างๆ	4.00	0.72	มาก
2.7 ความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์	4.25	0.70	มาก
รวม	3.90	0.40	มาก

จากตาราง 13 ความพึงพอใจ ของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจกขวงคำ พบว่า
ผู้ใช้งานพึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความถูกต้องในการ
เชื่อมโยงภายในเว็บไซต์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) รองลงมาคือ มีความเร็วในการ
แสดงภาพ ตัวอักษร และข้อมูลต่างๆ ($\bar{x} = 4.00$) หน้าโฮมเพจมีความสวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ
($\bar{x} = 3.91$) สีสีนในการออกแบบเว็บไซต์มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 3.88$) การจัดรูปแบบเว็บไซต์ง่ายต่อ
การอ่านและใช้งาน ($\bar{x} = 3.85$) สีพื้นหลังกับสีตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน($\bar{x} = 3.71$)
และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร มีความสวยงามและอ่านได้ง่าย
($\bar{x} = 3.68$)

ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
ต่อการเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม
จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เว็บไซต์ควรจัดทำเป็นแบบ Responsive Web เพื่อง่ายต่อการใช้งานของมือ
ถือและหน้าจอขนาดที่แตกต่างกันไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดทำโครงงานสารสนเทศศาสตร์การพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคามครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้มีการสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุป

การพัฒนาเว็บไซต์ กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ เว็บไซต์นี้พัฒนาขึ้นโดยใช้โปรแกรม Dream Weaver, Photoshop, Flash และภาษา HTML, CSS และได้ทำการออกแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อผู้ใช้เว็บไซต์กลองยาวอีสานคณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม สามารถเข้าเว็บได้โดยใช้ <http://jokkwangkam.com/> ภายในเว็บไซต์ประกอบไปด้วย คือ 1. ประวัติคณะกลองยาว 2. โอกาสที่ใช้ในการแสดง 3. การไหว้ครู 4. เครื่องแต่งกาย 5. เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง 6. จังหวะที่ใช้ประกอบการแสดง 7. วิธีการผลิตกลองยาว โดยภายในเว็บไซต์ประกอบไปด้วยเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร ภาพนิ่ง วิดีโอ และเสียง สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่าโดยรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหา ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ เนื้อหากับรูปภาพมีความสอดคล้องกัน และเนื้อหาเกี่ยวกับวิดีโอมีความสอดคล้องกัน และการจัดลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย และข้อมูลมีความชัดเจนถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันสมัย และข้อความที่ใช้ในเว็บไซต์ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา และปริมาณเนื้อหาไม่เพียงพอกับความต้องการและการจัดหมวดหมู่เนื้อหาต่อการค้นหา

1.2 ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบเว็บไซต์ ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ กลองยาว อีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์ และมีความเร็วในการแสดงผล ตัวอักษร และข้อมูลต่างๆ และหน้าโฮมเพจมีความสวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ และสีสันในการออกแบบเว็บไซต์มีความเหมาะสม และการจัดรูปแบบเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่านและใช้งาน และสีพื้นหลังกับตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน และขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร มีความสวยงามและอ่านได้ง่าย

อภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามมีประเด็นสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา โดยพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้ออาจเนื่องจากภายในเว็บไซต์มีรูปภาพประกอบเนื้อหาที่สอดคล้องกับเนื้อหาทำให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากกว่าการอ่านเนื้อหาเพียงอย่างเดียวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธศิลป์ จุฑาวิจิตร (2555 : 60) ซึ่งพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจ ด้านการเข้าถึงข้อมูล และการด้านออกแบบเว็บไซต์ที่มีลักษณะเรียบง่าย และด้านตัวอักษรและการจัดรูปแบบข้อความ ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบ โดยรวมและด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก เว็บไซต์มีรูปแบบที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อนและใช้งานได้สะดวก มีความสม่ำเสมอตลอดทั้งหน้าเว็บไซต์ทั้งกราฟิกและ โทนสี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพัฒน์ ศรีสวัสดิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจ ด้านการออกแบบให้เว็บไซต์ใช้งานได้ง่ายเป็นสิ่งสำคัญและมีผลต่อประสิทธิภาพในการใช้งานและความพึงพอใจของผู้ใช้ อยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะให้แก่ผู้สนใจจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามดังต่อไปนี้ คือหน้าจอเนื้อหาในเว็บไซต์ ยังไม่รองรับหน้าจอ สมาร์ทโฟน, แท็บเล็ต เท่าที่ควร

บรรณานุกรม

- กนกศักดิ์ ชิมตระกูล. การพัฒนาเว็บไซต์. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์, 2543.
- เจริญชัย ขนมีไพโรจน์. ดนตรีและการละเล่นพื้นบ้านอีสาน. มหาสารคาม : ม.ป.ท., 2526.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. วิธีการศึกษาเครื่องดนตรีพื้นบ้าน: มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2536.
- ขึ้น ศิลปะบรรเลง. ดนตรีไทยศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญพิมพ์, 2521.
- ธวัช วิวัฒนาปฏิ. มโนรีพื้นบ้านอีสาน อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม, มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- นัทรบ มุลาลี. “กลองเสียง,” ศิลปกร. 34(6) : 95-105 ; พฤษภาคม, 2534.
- บุญเลิศ จันท. ดนตรีพื้นเมืองภาคอีสาน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์, 2531.
- ปราณี วงษ์เทศ. พื้นบ้านพื้นเมือง. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2525.
- _____. การละเล่นพิธีกรรมในสังคมไทย. ในวัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประเทือง จินสกุล. ภูมิศาสตร์กายภาพตะวันออกเฉียงเหนือ. สำนักพิมพ์ทวีการพิมพ์, 2538.
- ประพัฒน์ ศรีสวัสดิ์. การการออกแบบ เว็บไซต์ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2550.
- ปัญญารุ่งเรือง. ประวัติการดนตรีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ฝ่ายตำราวจิชาการคอมพิวเตอร์. การสร้างเว็บเพจ(HTML). กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2555.
- พรชัย ศรีสารคาม. กลองยาวอีสาน. หนังสือชุดความรู้มรดกอีสานมหาสารคาม : วิทยาครู มหาสารคาม, 2521.
- ยุทธศิลป์ จุฑาวิจิตร. การพัฒนารูปแบบเว็บไซต์การอนุรักษ์และฟื้นฟู และการพัฒนารูปแบบการแสดง กลองยาวอีสานเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. สุนทรีศาสตร์เพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : อีแอนด์ไอคิว, 2546.
- สายัญณ์ รังสร้อย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, เฉลิมพงศ์ รวมจิตรเป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 181 หมู่ 6 ตำบลหนองแสง อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2558.
- สุรัตน์ วรารัตน์. กลองเสียง ลายกลองอีสาน, ศิลปวัฒนธรรม. 7(7) : 106-113 : พฤษภาคม, 2529.
- สุจริต บัวพิมพ์. แนวคิดในการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปะการละเล่นและการแสดงพื้นบ้านของไทย ใน เอกสารสอนชุดวิชาศิลปะการละเล่นและการแสดงพื้นบ้านของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- สมิตรา ทองพล. วัฒนธรรมกลองยาว : การแข่งขัน การอนุรักษ์ และพัฒนาเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- สมัย ภูตเขต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, เฉลิมพงศ์ รวมจิตร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 81 หมู่ 6 ตำบลหนองแสง อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2558.

สุบรรณ กิติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, เฉลิมพงศ์ รวมจิตรเป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 181 หมู่ 6 ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2558.
พนามคอม. “กลองยาว,” ศิลปกร. 34(6) : 50-53 ; มิถุนายน, 2536.
อนุโชต วุฒิพรพงษ์. สร้าง WAP Pags ด้วย WML Script. กรุงเทพฯ : อินโฟเพรส, 2543.
อรุณรัตน์ศิริ. วัฒนธรรมถิ่น วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2549.
โอฬาริก สุรินตะ. การสร้างเว็บเพจ. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบประเมินความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ กลองยาวอีสาน คณะจอกขวางคำ บ้านจอกขวาง
ตำบลหนองแสง อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม

แบบประเมินความพึงพอใจ

เรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสง

อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับผู้เข้าชมเว็บไซต์กลองยาวอีสาน คณะจกขวงคำ บ้านจกขวง ตำบลหนองแสงอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยจะแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเว็บไซต์ แบ่งเป็น 2 ด้าน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงตามความเป็นจริง

ระดับความคิดเห็น 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 ข้อมูลมีความชัดเจนถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันสมัย					
1.2 ปริมาณเนื้อหา มีเพียงพอกับความต้องการ					
1.3 เนื้อหาในเว็บไซต์มีการแบ่งหมวดหมู่เหมาะสม					
1.4 การจัดลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย					
1.5 ข้อความที่ใช้ในเว็บไซต์ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา					
1.6 เนื้อหากับรูปภาพมีความสอดคล้องกัน					
1.7 เนื้อหากับวิดีโอมีความสอดคล้องกัน					
2. ด้านการออกแบบเว็บไซต์และการจัดรูปแบบเว็บไซต์					
2.1 การจัดรูปแบบในเว็บไซต์ต่อการอ่านและการใช้งาน					
2.2 หน้าโฮมเพจมีความสวยงาม มีความทันสมัย น่าสนใจ					
2.3 สีสีนในการออกแบบเว็บไซต์มีความเหมาะสม					
2.4 สีพื้นหลังกับสีตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่านสีพื้นหลังกับสีตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน					
2.5 ขนาดตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษร มีความสวยงามและอ่านได้ง่าย					
2.6 มีความเร็วในการแสดงผล ภาพ ตัวอักษร และข้อมูลต่างๆ					
2.7 ความถูกต้องในการเชื่อมโยงภายในเว็บไซต์					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

INFORMATION
SCIENCE

ภาคผนวก ข
ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	35	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	35	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.719	.721	14

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นายเฉลิมพงศ์ รวมจิตร
วันเกิด วันที่ 1 ธันวาคม 2536
สถานที่เกิด อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 85 หมู่.6 บ้านจอกขวาง ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์
 จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา
 พ.ศ. 2554
 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาโพธิ์
 อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม
 พ.ศ. 2558
 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์
 คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม